

PEDAGÓGUSOK LAPJA

LXVII. ÉVFOLYAM
A PEDAGÓGUSOK SZAKSZERVEZETE HÍRLAPJA ÉS HÍRLEVELE
2011. DECEMBER 10.
ALAPÍTVÁ: 1945-BEN

12.

DECEMBER VAN

December van. A csendesedő napok hava. Apró dekádja ez életünknek, amikor a lélek – ki tudja, hogy hány évezred óta – a megújulásra készül. A hónap, amikor a hol szitáló köddel, hol vad szélviharral s néhanap pilincázó hóeséssel korán érkező sötétség mélyén ott lapul a remény. A remény, hogy a soha ki nem alvó, de olykor gyertyányira zsugorodó láng újra fellobban, és a mély, bársonykék égboltra csillagkönyveket szikrázó csóvája fennén hirdeti, a fény újjászületik. S mindegy, minek hívjuk, a Nap visszatértének vagy a szeretet ünnepének, ez a fény örök és legyőzhetetlen.

December van. A lombot veszejtő, ködszürke napok hava. Rácsok közé zárt ideje ez életünknek, olyan, amikor – ki tudja, hány évezred óta – véget nem érő harcunkat vívjuk a mindennapokkal. A hónap, amikor úgy érezzük, a szitáló köd mélyén sunyin meglapuló gondjaink átveszik a hatalmat felettünk, s csak álmaink szabadítanak ki bennünket keserű és acélosan hideg fogságából. Álmaink, melyek szikrázón színesek, és amelyekben mindig szabadok vagyunk.

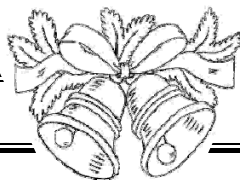
December van. Az égre hajnalt rajzoló, védtelen fák hava. Olyan időszak ez, amikor a didergő ébredések szürke magányában szikrázón színes álmaink még egyszer visszaintenek, hogy figyelmeztessenek bennünket arra, szabadok csak úgy lehetünk, ha összekapaszkodunk. Mert a saját szabadságunk gyertyalángnyi fénye csak úgy melegítheti át a dérrel, faggal ránk zúduló mindennapjainkat, ha az apró lángokat fáklyává olvasztjuk egybe. Ilyen apró lángokból álló fáklya világított december 3-án a Magyar Tudományos Akadémia előtt is. A köz szolgái gyűltek ott össze, pedagógusok, rendőrök, közgyűjteményi, bölcsődei dolgozók, köztisztviselők, és csatlakoztak hozzájuk katonák, tűzoltók, vámosok és vegyipari dolgozók. Jöttek ismeretlenek, olyanok is, akik csak egyetértésüket akarták kinyilvánítani, együttérzésüket kifejezni. Az MTA parkolóját megtöltötte a tömeg. Indulhatna a számháború, hányan is voltak, voltunk, de nem ez a lényeg. A legfontosabb, hogy akik ott voltak, azok nem csak magukért tüntettek. Demonstráltak kollégáikért, a szülőkért, a gyerekekért, az egész magyar társadalomért. Azokért a kollégákért, akik más elfoglaltságot kerestek maguknak az összekapaszkodás helyett, azokért a kiszolgáltatott emberekért, akiket a tetszés szerint átszabott jog hagyott cserben, azokért a kiszolgáltatott gyermekekért, akiket a védekezés lehetőségének vértje nem véd, azért a társadalomért, amelyik még nem érzi, nem is sejti, a közszolgálat tönkretétele az ő hideglegelősen nehéz életét teszi mindennél nehezebbé. Az Akadémia előtt állók azok voltak, akik a kései hívás ellenére is meghallották a hívó szót, és ők voltak azok, akik nem féltek meghallani azt. Pedig az ott levők mindegyike tudta, kockára teszi az életét, de nem hagyja, hogy elkockázzák azt.

December van. A csendesedő, lombot veszejtő, az égre hajnalt rajzoló napok hava. Az ébredés hava, amikor reményünk soha ki nem alvó, de olykor gyertyányira zsugorodó lángja újra fellobbantja a reményt. A reményt, hogy a fény újjászületik. S, ha azt a sok kis lángot, amelyet önmagunkban őrzünk, összeolvasztjuk, fáklyánk fénye messzebbre világít az Orionnál, és világosságot hasít az Univerzum legmélyebb, leghidegebb, legzordabb sötétjébe is.

Millei Ilona



*Kellemes
karácsonyi
ünnepeket
kívánunk
minden kedves
Olvasónknak!*



A kormányé a felelősség!

Egy törvénytervezet szerint jövőre nemcsak az étkezésért, hanem a gondozásért is fizetni kell a bölcsődékben. A személyi térítési díjat a fenntartó önkormányzatok állapíthatják meg a jövedelmek függvényében. A szakmai szervezetek tiltakoznak, igazságtalannak és családellenesnek tartják a javaslatot akkor, amikor a bölcsődék közel 130 százalékos kihasználtsággal működnek.

A Bölcsődei Dolgozók Demokratikus Szakszervezete (BDDSZ) elutasítja ezt a javaslatot. Közleményükben azt írják: „A magát családbarátjának hirdető Kormány éppen azon szorgoskodik, hogyan kérjen állampolgáraitól, a munkavállalóktól még több pénzt a bölcsődei férőhelyekért...”

A javaslat az egyes szociális tárgyú törvények módosításáról c. törvénytervezetben látott napvilágot. A BDDSZ országos döntéshozó testülete kiemelten fontosnak tartja, hogy a kisgyermek-kori intézmények biztosításáért, fenntartásáért az állam vállaljon felelősséget, ezért arra kéri a kormányt, hogy a javaslatot ne támogassa.

Tiltakoznak az ellen, hogy a bölcsődékben az étkezésért fizetendő térítési díjon felül (miután jelenleg a nyersanyagnormára ráterhelt 50 százalékos rezsiköltség kifizetése is nagy nehézségeket jelent a szülőknek) a gondozásért is külön személyi térítési díjat állapíthasson meg a fenntartó, mely az egy főre eső jövedelem 25 százaléka lehet. Ez életkori diszkrimináció, sérti az egyenlő esélyek elvét, miután az intézkedés csak a három éven aluliak bölcsődei ellátását érinti.

Úgy vélik, nem családbarát az az intézkedés, mely további (nem kevés) anyagi terhet rak a kisgyermekes szülőkre, szinte a legnehezebb életperiódusukban. A bölcsődék elérhetősége, minősége és megfizethetősége nagyon fontos szempont a szülők számára, hiszen ettől függ, milyen döntést hoznak önszántukból, egyikőjük otthon marad-e a gyermek hároméves koráig, vagy visszamennek dolgozni, és a gyermek számára bölcsődei ellátást vesznek igénybe. A szülőknek megfelelő időben, megfelelő módon nyújtott segítség vagy akadály befolyásolja az esetleges további gyermekek vállalását is. A jelenleginél magasabb térítési díj bevezetésével nagy réteg számára megfizethetlenné válik az ellátás; következményként az anyák kényszerből otthon maradnak a gyermekkel, ami nem kedvez a női foglalkoztatásnak.

A BDDSZ leszögezi: amennyiben a kormány megszavazza a személyi térítési díj bevezetését, a Fidesz-KDNP-kormányt terheli az ezzel járó történelmi felelősség is!

Tiltakoznak a tankönyvesek az államosítás ellen

A Tankönyves Vállalkozók Országos Testülete (TVOT) levelet juttatott el a parlamenti képviselőknek azzal a kéréssel, hogy ne szavazzák meg a tankönyvterjesztésről szóló törvényjavaslatot, mert az nemcsak a kiadók, hanem a tankönyvkereskedők helyzetét is ellehetetlenítené – nyilatkozta *Szarvas-Ballér Judit*, a TVOT elnöke. A testület úgy véli, a Könyvtárellátó, mely a terjesztést végezné, minden tekintetben alkalmatlan a feladat ellátására. A törvényjavaslat szerint az iskola feladata lenne a tankönyvellátás megszervezése és lebonyolítása, melyet az intézmények juttatás fejében végeznének. A Könyvtárellátó jutalékot fizetne az iskolának, az összeget pedig az oktatásügyért felelős miniszter állapítaná meg. Az ingyenes tankönyvre jogosultak után járó támogatás összegét a kiadók helyett a Könyvtárellátónak utalná az iskola.

(Forrás: edupress)

Ezer gyerek fedél nélkül

Talán sokan nem tudják, de Budapesten működik egy óvoda, melybe hajléktalan gyermekek járnak. A kicsik mindennap tiszta ruhát és ételmet kapnak, és fürdetik is őket. Az óvodának, a gyermekeknek nagy szüksége lenne 98–146-os méretű ruhákra és 24–35-ös cipőkre, mondta el *Szabóné Főrhézt Krisztina* óvodavezető. Az ovi 2004-ben szükségből nyílt, hiszen a szabályok szerint az óvodákba csak olyan gyermek vehető fel, akinek lakcíme, tartózkodási helye van. A szakemberek szerint a fedél nélküli gyermekek száma Magyarországon közel ezer fő, ők lakásnak nem minősülő helyiségekben, például pincékben húzzák meg magukat. A pesti hajléktalanóvodába egész Budapestről viszik a gyerekeket. Az ovi reggel hétkor nyit, a gyerekeket először megfürdetik, aztán tiszta ruhába öltöztetik, és enni kapnak, mert nagy részük délután négytől másnap reggelig nem eszik. Nincs mit. Az óvodavezető szerint az ő kis óvodásainak az a legnagyobb örömmük, ha van mit enni. Minden ételt megmutatnak nekik, ha leresznelnek egy káposztát, azt is, mert volt olyan kicsi például, aki úgy érkezett hozzájuk, hogy kizárólag a krumplit ismerte. Tartós élelmiszernek és játékoknak is örülnének az óvodában. Aki tud ruhákat és cipőket küldeni, az alábbi címre juttassa el: Wesley János óvoda 1086 Budapest, Dankó u. 11.

MÖSZ: Nem állami iskola kell

Több mint ezer polgármesterrel folytat konzultációt a Magyar Önkormányzatok Szövetsége a helyhatóságokat érintő törvényváltozásokról. A településvezetők egy része úgy vélekedik, nem tesz jót az oktatásnak az iskolák államosítása, hiszen nem a működtetésben vannak nehézségek, hanem a támogatási összeg kevés, az önkormányzatok a szükséges finanszírozási összeg 50 százalékát kapják meg az államtól – mondta *Gémesi György*, a Magyar Önkormányzatok Szövetsége elnöke november 22-én.

Alkotó pedagógusok jelentkezését várjuk!

Sorsunk – mint minden emberé – az idő mélységeken mély kútjának vizébe merül. Ám élnek köztünk pedagógusok, akik munka után alkotnak, és akik az alkotás által kiteljesedve teszik szebbé mindennapjainkat. A Pedagógusok Lapja szívesen bemutatja őket és alkotásaikat is. Kérjük, hogy műveiket, rövid önéletrajzukat a millei@pedagogusok.hu e-mailre vagy a Budapest 1417, Pf. 11 postacímre küldjék. A borítékra írják rá: „Alkotó pedagógusok”.

OLVASD, ÉS ADD TOVÁBB!

A Pedagógusok Lapja évi előfizetési díja 5 százalék áfával 4100 forint. Az intézmények banki átutalással (számlaszám: 11707024-20100456) fizethetnek elő, az egyéni érdeklődőknek csekket postázunk.

Az egész oldalas hirdetés (A/4-es formában, fekete-fehérben) 100 000 forint, a féloldalas 50 000, a negyedoldalas 25 000 forint. Az apróhirdetés szavanként 50 forint. Minden egyes díjtételt 25 százalékos áfa terhel. A hirdetések beküldésének határideje: a megjelenési hónap 3. napja.

PEDAGÓGUSOK LAPJA

A Pedagógusok Szakszervezetének hírlapja és hírlevele

Főszerkesztő: **Millei Ilona**

Technikai szerkesztő: **Márfiné Bécsi Erika**

Szerkesztőség: 1068 Budapest, Városligeti fasor 10. Telefon/fax: 322-8464

Levélcím: 1417 Budapest, Postafiók 11

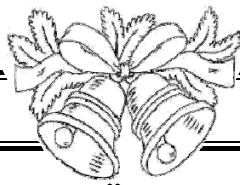
Kiadja: a Pedagógusok Szakszervezete Országos Irodája
1068 Budapest, Városligeti fasor 10. Központi telefon: 322-8452-től 56-ig

Felelős kiadó: **Galló Istvánné elnök**

Internet: www.pedagogusok.hu; E-mail: pedlap@pedagogusok.hu

Terjeszti: a Pedagógusok Szakszervezete. Évi előfizetési díj: 4100 Ft

Index: 26651 ISSN 0133-2260



MUNKÁT, KENYERET KÖVETELTEK A TŰNTETŐK

Aprópénzzel dobálták meg a szakszervezetisek Gaskó Istvánt

Sok-sok ezer szakszervezeti tag töltötte meg a Magyar Tudományos Akadémia parkolóját december 3-án. A „Kockán az életet” címmel tartott „nemzeti közszolgálati mentőakciót” a Szakszervezetek Együttműködési Fóruma (SZEF) hirdette meg, amihez két nappal korábban, még négy másik szakszervezeti tömörülés, a Magyar Szakszervezetek Országos Szövetsége, az Autonóm Szakszervezetek Szövetsége, a Liga Szakszervezetek és az Értelmiségi Szakszervezeti Tömörülés is csatlakozott. Akkor még úgy látszott, teljes a szakszervezeti egység, ám ez harmadikára elolvadt. A tüntetésen felszólaló *Tamás Gáspár Miklós* szerint a magyar szakszervezeti történelem egyik legsötétebb napja volt, amikor három szakszervezeti szövetség pénteken megegyezést írt alá a kormánnyal. A megjelenő *Gaskó Istvánt*, a Liga elnökét „Áruló! Áruló!” kiáltások és a lábához dobott aprópénz fogadta.

A Pedagógusok Szakszervezetének sok száz tagja érkezett egy szál virággal a Kossuth téri gyülekezőhelyre, hogy azzal tisztelegjen József Attila szobra előtt. A Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium előtti parkolót lassan megtöltötték a SZEF és az Autonómok ágazati szakszervezeteinek tagjai, hogy azután egy kék villogót használó és szírnázó mentőautó nyomában a Nádor utcán keresztül az MTA elé vonuljanak. A Lánchídnál a menethez a Magyar Szolidaritás Mozgalom több száz tagja is csatlakozott. A trombitáló, kereplő tömeg megtöltötte az Akadémia előtti parkolót.

A közoktatás nem csak a pedagógusok ügye

A téren a szónokok beszéde közben a SZEF ágazati szakszervezeteinek vezetői rövid filmspoton mondták el a területüket érintő legfontosabb problémákat. *Galló Istvánné*, a PSZ elnöke a filmbejátszáson a következőket mondta:

„Nincs nagyobb ostobaság, nincs nagyobb felelőtlenség annál, amikor egy ország vezetői szándékosan és tudatosan teszik tönkre az ország jövőjét. A Parlament előtt lévő nemzeti köznevelésről és a szakképzés átalakításáról szóló törvény most ezt teszi. A közoktatási intézmények államosításával megszűnik a helyi közösségek, a szülőknek az a joga, hogy beleszóljanak abba, hogy mi történik a közoktatási intézményben, mi történik a közoktatási intézménnyel. Az államosítás arra ad lehetőséget, hogy az iskolákat összevonják, bezárják minden ellenállás nélkül. A tizenhat éves tankötelezettségi korhatár, amelyet a törvény tartalmaz, azt jelenti, hogy a közoktatás rendszeréből tízezrek kerülhetnek ki anélkül, hogy képesítést, szakképesítést kapjanak. A kötelező óvodáztatás, az egész napos iskolában való tartózkodás a feltételek megteremtése nélkül a szülőknek azt a jogát sérti, hogy ő döntessen a gyereke neveléséről. A pedagógus-életpályamoddell – amellyel hónapok óta kecsegtetik a pedagógustársadalmat – nem jelent majd mást, mint a megemelt munkaterheknek az ellenszolgáltatását. Ráadásul a pedagógus-életpályamoddellhez egy olyan minősítési rendszer tartozik, amely szubjektív elemeket tartalmaz, így elbocsátható lesz az a pedagógus, akit a bizottság nem ítél elég megbízhatónak, vagy az erkölcsi magatartásában, a magánéletében valami kifogást talál. Elfogadhatatlan számunkra, hogy a

közoktatás átalakításának tervezetét érdemi, igazi viták nem előzték meg, hogy a szakmai szervezeteknek és a szakszervezeteknek a véleményét nem hallgatták meg, nem vették figyelembe. A közoktatás nemcsak a pedagógusnak az ügye, nemcsak a szülőknek az ügye, a közoktatás közügy. Átalakításának hatását az egész társadalom fogja viselni.

A magyar szakszervezetek sötét napja

A SZEF elnöke, *Varga László* december elsején még azt mondta, az akcióval, amihez a négy másik szakszervezeti konföderáció, az MSZOSZ, a Liga, az Autonómok és az ÉSZT is csatlakozott, a kormány oktatást, egészségügyet, munkavállalókat érintő, „közösségellenes” intézkedéseire kívánják felhívni a társadalom figyelmét, mert ami a közszolgálatokkal történik, az nemcsak a közszolgálatban dolgozókat, hanem az állampolgárokat is nagyon hátrányosan érinti. Az MTA előtt azonban december 3-án a SZEF elnöke mellett már csak az Autonómok elnöke, *Borsik János* állt. A miérte a rendezvényen felszólaló *Tamás Gáspár Miklós* szavai adták meg a választ, aki úgy fogalmazott: a magyar szakszervezeti történelem egyik legsötétebb napja volt december másodika, amikor három szakszervezeti szövetség (a Liga, az MSZOSZ és a Munkástanácsok – a szerk.) pénteken megegyezést írt alá a kormánnyal „az eddig legelnyomóbb Munka törvénykönyvét illetően”. A filozófus hangsúlyozta, hogy szükség van a szakszervezeti egységre, mert „ma nem nagyon látok más erőt, ami a hazát megmenthetné”. A szónok arra kérte a megjelenteket, hogy mindenkit vegyenek rá a szakszervezetekbe való belépésre, és ha az érdekvédelmi képviseletek vezetői nem méltóak a posztjukra, akkor váltsák le őket.

Evolúció vagy revolúció

Ezután *Kulka János* színművész *József Attila* *Levegőt!* című versét szavalta el, majd *Gerő András* lépett a mikrofonhoz. A történész a hatalmon lévőkre utalva azt mondta: „Ők most itt rombolnak, rombolják a magántulajdont, a szabadságot, a jogbiztonságot, a nemzeti kulturális-oktatási intézményeket, a polgári állam civilizatorikus alapjait.” Kijelentette, a kormányoldal úgy véli, polgári, konzervatív erőként forradalomra hivatott, „miközben forradalomra egyébként senki

nem adott nekik felhatalmazást”. Érvelése szerint a „polgári” kifejezés sokkal inkább felhalmozást, mintsem pusztítást, a konzervatív pedig szerves változást, „azaz evolúciót, nem pedig forradalmat, azaz revolúciót jelent”.

Áruló! Áruló!

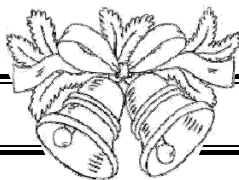
Még tartott a történész beszéde, mikor kisebb hangzavar keletkezett a Széchenyi tér jobb felén. Kiderült, a tüntetésen megjelent *Gaskó István* Liga-elnök, aki december 2-án részese volt a kormány és munkaadói, illetve munkavállalói oldal által kötött, az új Munka törvénykönyvének a kollektív munkavállalói jogokra és a munkaviszonyra vonatkozó részéről szóló megegyezésnek. A demonstrálók nem épp kedves szavakkal fogadták, többször felhangzott az „Áruló! Áruló” kiáltás is. Voltak, akik aprópénzt hajigáltak a lábához, hogy szedje fel.

Gaskó persze nem hagyta ki, hogy a köré seregülő újságíróknak elmondja a maga verzióját, a tüntetésen elhangzó, a közszolgálatra vonatkozó követelések teljesen jogosak. Arra a felvetésre, hogy leárulózták, azt felelte, véleménye szerint a tüntetők tévednek, és ezt be is fogják látni. „Nem rossz szándékú emberek, csak szerintem nincsenek képben” – tette hozzá a bekiabálókra utalva.

Munkát, kenyeret követeltek a tüntetők

A mikrofonhoz lépő *Daróczy Ágnes* etnológus arról beszélt, minden társadalmi csoport „iszonyúan mély válsággal” szembesül. Megfogalmazása szerint „nincs más utunk, mint megszervezni magunkat”. Mint elmondta, sokan féltek eljönni a szombati tüntetésre, ám azok, akik itt vannak, „élő lelkiismeretei” az országnak. Az etnológus arra is rávette a tüntetőket, a Magyarországon hosszú-hosszú évtizedek óta nem hallott jel-szót kiabálják: „Munkát! Kenyeret!” Mint mondta, az embereknek erre van szükségük, és nem cirkuszra.

A tüntetés befejeztével a Magyar Szolidaritás Mozgalom a főként rendőröket, katonákat, tűzoltókat, vámosokat és vegyipari dolgozókat tömörítő érdekképviselőt elindult a Jászai Mari térre, ahol csatlakoztak az Egy-millióan a demokráciáért szervezet tüntetéséhez, ahol a tüntetők többek közt a kormány politikája ellen tiltakoztak, követelték *Matolcsy György* nemzetgazdasági miniszter azonnali felmentését. *PL-összeállítás*



ALÁÍRTÁK A MEGÁLLAPODÁST AZ ÚJ MUNKA TÖRVÉNYKÖNYVRŐL

A megállapodás nem bírja a magyar szakszervezeti mozgalom egészének támogatását és egyetértését

Megállapodást kötött az új Munka törvénykönyvének a kollektív munkavállalói jogokra és a munkaviszonyra vonatkozó részéről a kormány a munkaadói és munkavállalói érdekképviselőkkel – jelentette be december 2-án Matolcsy György nemzetgazdasági miniszter. Az érdekképviselők – a Munkástanácsok, a Liga és az MSZOSZ – hangoztatták: a kormány ígéretet tett arra, hogy a nyitott kérdéseket a hatályba léptető és az átmeneti rendelkezések között szabályozzák, illetve csak a „rossz és a még rosszabb” közül választhattak. A SZEFG még aznap közleményt adott ki, amelyben leszögezte: „A megállapodás jelenlegi állapotában nem bírja a magyar szakszervezeti mozgalom egészének támogatását és egyetértését.”

Matolcsy György a december 2-i eseményen megköszönte a megállapodást aláíró érdekképviselőknek a „kemény, de konstruktív” tárgyalásokat, és azt, hogy megértették, Magyarország újjászervezéséhez, megújításához szükség van egy új Mtv.-re és a munka világának újraformálására. Mint mondta, az új Mtv. bevezetésével Magyarország az első három ország között lesz az Európai Unióban a munkaerő-szabályozás, munkaerő-piaci szabályozás rugalmasságát tekintve. Emlékeztetett arra, hogy 2011 júniusában bocsátották szakmai vitára a jogszabály szakmai konzultációs anyagát, és augusztusban kezdődtek meg az egyeztetések a szakszervezeti konföderációkkal, valamint a munkaadói érdekképviselői szervezetekkel. A miniszter szerint mindazokkal egyeztettek, akik „elismerték egy új jogszabály létjogosultságát és szükségességét a mai magyar gazdaságban”.

A SZEFG közleménye

„A mai napon az internetről értesültünk arról, hogy megállapodás született az új Munka törvénykönyve tervezetéről a kormány, a munkaadók és egyes szakszervezeti vezetők között. Nem sokkal ezt követően a megállapodás aláírói között szereplő MSZOSZ-elnök eljuttatta hozzánk a megállapodás szövegét.

A megállapodás létrejötté körülményeinek ismeretében elfogadhatatlan és érthetetlen, hogy szakszervezeti kollégáink a nevüket adták egy ilyen megállapodáshoz.

A megállapodás jelenlegi állapotában nem bírja a magyar szakszervezeti mozgalom egészének támogatását és egyetértését. Az ezért való felelősségben az aláíró felek nem egyenlő mértékben osztoznak. Az alapvető felelősség mindezt a Magyar Köztársaság Kormányát terheli, mert a demokratikus választás eredményeként megkapott kétharmados többség lehetőségével sorozatosan visszaélt és visszaél, azt a látszatot keltve, hogy a lehetőséggel felhatalmazást is kapott Magyarország minden, az elmúlt 20 év demokratikus átalakulása során jól-rosszul kialakult intézményi struktúrájának átalakítására. A kormány által nagy jelentőségűnek, „a józan ész diadalának” kikiáltott megállapodás tekintetében a legnagyobb történelmi tévedés a háromoldalú szociális párbeszéd megszüntetése volt. Emiatt alakult ki az a helyzet, hogy az egykor létező tripartit fórum 16 résztvevője közül csak 7-nek az aláírása olvasható a megállapodás alján. Valószínűleg ez is lehet az egyik oka annak, hogy nagyrabecsült kollégáink aláírásukkal hitelesítenek olyan pontokat is, amelyek nem vagy csak részben felelnek meg a valóságnak.

A megállapodás 1. pontja valótanságot állít, a Munka törvénykönyve törvényjavaslatáról sem a benyújtást megelőzően, sem azt követően nem zajlott teljes körű és folyamatos egyeztetés, még a megállapodást aláírók tekintetében sem, mert a Liga Szakszervezetek és a Munkástanácsok Országos Szövetsége tárgyalóit csak egy későbbi stádiumban csatlakozhatott a Magyar Szakszervezetek Országos Szövetségének tárgyalója.

A megállapodás 2. pontja elfogadható. Abban az esetben, ha a SZEFG részese lett volna ezeknek a „széles körű” tárgyalásoknak, mi is aláírtuk volna. Egyetértünk az új Munka törvénykönyv megalkotásának szükségességével. A SZEFG egyetlen állásfoglalása sem tartalmazott mást, és a szakmai vitákon, tárgyalásokon és kölcsönös kompromisszumokon alapuló megegyezéssel tartottuk volna lezárhatónak. Ez a megállapodás nélkülözi a széleskörűséget mind a kölcsönös engedmények, mind a tárgyalások, és így sajnos a megegyezés tekintetében is. A SZEFG világos álláspontja teszi érthetlenné és elfogadhatatlanná Matolcsy György nemzetgazdasági miniszter nyilatkozatának azt a mondatát, miszerint: „A kormány mindenkivel tárgyalt, aki egyetértett az új törvény megalkotásának szükségességével.” Az aláírók száma jelzi, hogy ez nem igaz.

A megállapodás 3., 4. és 5. pontjában foglaltak kompromisszumként elfogadhatóak, azokat mi is aláírtuk volna. Ugyanakkor mélységesen aggaszt minket, hogy ezek nem tartalmaznak garanciát, mert – és ez egyébként helyes – csak az ennek megfelelő parlamenti döntés teremti meg a törvénytervezet ilyen tartalmú törvénnyé válását.

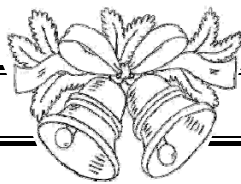
A megállapodás 6. pontja hazugság, mert az ebben foglaltak a legnagyobb mértékben félrevezetik a munkavállalókat, a magyar társadalmat. Miközben nem vitatjuk, hogy abban az esetben, ha a megállapodás 3., 4. és 5. pontjában foglaltak mindegyikét megszavazza a kormánypárti többség a parlamentben, a versenyszféra munkavállalóit képviselő szakszervezetek számára a működéshez és az érdekképviselői feladatok ellátásához szükséges alapvető feltételek nem romolnak olyan mértékben, mint amilyen az eredeti tervezetben szerepelt. Ugyanakkor ez nem igaz a közszféra, a közszoalgotatok közel 650 ezer munkavállalójára, és az öket képviselő szakszervezetekre. Az egyéb, szintén a parlament előtt lévő jogszabályok ezen a területen nemhogy a működéshez szükséges alapvető feltételeket nem biztosítják, hanem gyakorlatilag megszüntetik azokat, törvénybe foglalva kötelező kamarák létrejöttét, amelyek a szakszervezeti érdekvédelmet likvidálják.

A megállapodás 7. pontjában foglaltak tudomásul vehetők. Ugyanakkor hiányoljuk, hogy az aláírók ebben a pontban vagy a megállapodás egy újabb pontjában nem tartották szükségesnek rögzíteni azt, hogy a törvényjavaslat törvénnyé válását és annak hatályosulását követően egy közös vagy független monitoringbizottság keretében elkezdik vizsgálni a törvénytől várt és a kormány által kimagasló fontosságúnak és egész Európa számára példa értékűnek nevezett célok teljesülését.

A megállapodás 8. pontja indifferens. Abban az esetben, ha az előző hét pont elfogadható lenne, természetes része egy megállapodásnak.

A megállapodásról alkotott fenti véleményünk kifejezi egyben azt is, hogy annak egy jelentős részét keserves, de mégiscsak elfogadható kompromisszumnak tartanánk, ha a tartalma átkerülne olyan, a parlament elé beterjesztett törvénytervezetekbe, mint pl. a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról vagy a közszoalgotati tisztviselőkről szóló törvénytervezet. Ezért a kormánynak, illetve a kormány nevében az ezeket a törvénytervezeteket előterjesztő minisztereknek kötelességük a szakszervezetekre, a közszoalgotati munkavállalói érdekvédelemre vonatkozó részeket az Mt.-tervezettel kapcsolatos megállapodás szellemében módosítani, mielőtt ezekről végszavazna a parlament.

Mindezeket túl szükségesnek tartjuk a közszféra érdekegyeztető rendszerében és az Országos Közszoalgotati Érdekegyeztető Tanács keretében az érdemi tárgyalások azonnali elkezdését.



Ceglédi Zoltán

MOST CSUPÁN A DIÁKOKNAK, A SZÜLŐKNEK ÉS A PEDAGÓGUSOKNAK ROSSZ

Önök még akkor is generációkat nevelnek majd fel, amikor Hoffmann Rózsa már rég nem lesz államtitkár. Ennél biztosabbat nem tudok írni.

Magyarország egyre több igazságtalanságtól szenved. 2012-ben egy munkanélküli 22 800 forint keresetpótló juttatást kap, közmunkán is ennek alig a kétszeresét. De ha a házastársa is állás nélkül van, ez csak egyiküknek jár. Az egykulcsos adó havi százazékkal növeli a tehetősök bérét, míg az alacsony keresetűek minden évben egyre rosszabbul járnak. Az olvadó közösségek, a haldokló civil szféra, a kivérezettni tervezett szakmai érdekképviselések világában drámai különbség lehet ember és ember között. Az önkormányzati rendszer átírása a helyi közösséget, a nagypolitikán túllendülni képes, hiteles érdekképviselőt hajítja a központi hivatalnokok csizmasarka alá.

Egy ilyen világban az oktatás szerepe kiemelten fontos: a tanár az utolsó kulcs a bezáruló ajtóhoz. Nem túlzás azt állítani, hogy az iskola, az oktatás, a rendszert működtető pedagógus az egyetlen alternatívája a megvásárolható világnak. Egy jól működő oktatási rendszerben nem a pénz függvénye az iskolázottság, hanem az iskolázottság függvénye a pénz.

Na, ezt teszik most épp tönkre.

Senki nem vette komolyan az ígéreteket... de ez azért túlzás

A választási ígérek arra valók, hogy megszegjék őket. Közösén vitt cinkos játék, hogy szeretjük, ha a kampányoló politikus egy tejjel-mézzel fonó Kánaánt vázol fel a nagygyűlésen. Svájci élet-színvonalat, de ehhez egy lajhár munkatempóját és öngondoskodási feladatait rajzolja színesre a sok választási szórólap. Meggyőződése, hogy ezeken az értelmesebb polgárok legfeljebb úgy merengnek el, mint a lottóhúzás előtti percekben azon, hogy mire költenék a milliárdokat. Tudjuk, hogy igazából nincs valódi esély a megvalósulásra, de szeretünk ábrándozni.

Olyan viszont még nem volt, hogy a lottóhúzás után megjelent Bay Éva a nappaliban, és a nyeretlen szelvénnel együtt elvitte a kosztprénzt meg a nagymamától örökölt ezüst gyertyatartót. Olyan még nem volt, hogy a választási győzelem után az ígéreknek pontosan

az ellenkezőjébe vágott volna bele a kormány. Halasztani, átütemezni, kevesebbet vagy semmit sem adni, az már megszokott. A politikusról onnan lehet tudni, hogy hazudik, hogy mozog a szája. De arra még nem volt példa, hogy a béremelésről, életpályamodellről, ingyenes oktatásról, a pedagógusok megbecsüléséről, az iskolák újranyitására szóló nemesi párt mindezeknek pont az ellentétét kezdte volna végrehajtani.

Másfél éve onnan indultunk, hogy jobb lesz a tanárnak, jobb lesz a diáknak, jobb lesz a szülőnek. Ma mindhárom csoportnak sokkal rosszabbak a kilátásai. Nyilván mindenki emlékszik a szlogenre: „Rosszabbul élünk, mint négy éve.”

Hát most mi van?

A gazdagnak lesz bizonyítványa

Vannak ügyek, ahol a könyvelőszemlélet a leghelyesebb. A vasipari kitermelés tervszámai vagy egy könyvkiadásról szóló döntés során minden fontos elemet kifejezhetünk számokban, tervezhető költségben és haszonban. Az oktatás nem ilyen dimenzió. Egy felelős oktatáspolitikai pont fordítva működik: felméri a szükséges feladatokat, és ehhez teremt forrást. Megteremti, harcol érte, megérteti a döntéshozókkal, hogy mi az igazán fontos. *Kerényi Imre* lovas rohamos festményeinek árából két általános iskola diákjainak egy teljes havi menzáköltsége kijön. Kijött volna. Nem arra költötték.

Az oktatás jövőjét a belépő hatéves gyerektől a diplomával távozó huszonevesig egyre inkább a pénz fogja meghatározni. A kevéske kiválasztott, a szerencsés, tehetős, vékony tejszínreteg a keserű kávé pusztán a pénzzel megszerzi azt, ami valódi esélyegyenlőség esetén, igazi versenyben nem az ő privilégiuma lenne.

Jó helyre kell születni. Most, amikor tucatjával, kötegben ítélnék kihalásra falvakat, elvéve tőlük a helyi oktatást, különösen fontos, hogy az ember egy exkluzív környéken lássa meg a napvilágot. Az elit a pénze és státusa révén tisztára söpört pályát biztosíthat a gyerekei számára: jól felszerelt iskolák, a

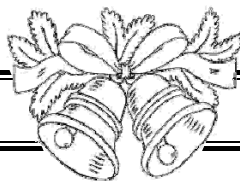
legdrágább magántanárok mellett az új rendszer (amit valamiféle Nemzeti Együttműködésről neveztek el – kár, hogy együttműködésnek nyomát sem látni) szintén neki dolgozik. Az ő gyereke könnyűszerrel gyűjti be a középfokú nyelvvizsgát az érettségire, hiszen volt pénz magántanára, illetve külföldi nyelvtanulásra. Őt segíti Hoffmann Rózsa akkor, amikor a nyelvvizsga megletét tenné a felsőoktatási felvételi feltételévé. Biztos út a diplomához, biztos módszer a diplomamonopóliumra épített új arisztokráciához.

A szegénynek lesz kapája

A szerencsétlenebb viszont egy vidéki kistelepülésen, küszködve megélő szülők gyerekeként éli az életét. Az iskoláját bezárják, vagy einstandolja az állam, és onnantól már nem a helyi közösség legfontosabb ügye, a helyi jövő záloga, hanem csak egy pici (de tovább csökkentendő) számsor a távoli főváros minisztériumának adattengerében. Lehet, hogy „csak” a felső tagozatról kell lemondani – de az iskola ekkor is meghal, hiszen a csonkolt iskolába sokan már be sem íratják a gyerekeket, inkább a kezdetektől áthordják arra a településre, ahová négy év múlva úgyis járnia kell. És az iskolával pusztul a falu is, hiszen felül-alul egyaránt a legfontosabb szereplőit veszíti el. Iskola híján ugyanis távoznak a helyi értelmiség fontos szereplői, a pedagógusok, és a falu jövője, a gyerekek is. Lassan besötétedő, jövőjét vesztő, haldokló színtér lesz az egykor élő szervezetből. Az ide születő gyerekek pedig tízszer olyan nehéz.

Ingázva éli az életét, és rajta spórolják meg azt, amit az unortodox gazdaságpolitika megsemmisített megtermelni. Az ő szülei nem tudnak magántanárokat, külföldi nyelvtanulást finanszírozni, és a 18 évesen begyűjtendő nyelvvizsga nélkül Hoffmann Rózsa be sem engedné az egyetemre. De ha nem a nyelvvizsga, akkor majd a tandíj miatt nem jut az egyetemre.

Sokuk terve ezéért már eleve nem is erről fognak szólni, hanem arról, hogyan próbálja kitölteni a számára kijelölt inferior kaszt kereteit. (Folytatás a 6. oldalon)



MOST CSUPÁN A DIÁKOKNAK, A SZÜLŐKNEK ÉS A PEDAGÓGUSOKNAK ROSSZ

(Folytatás az 5. oldalról)

Kicsit elegánsabban azt mondhatnánk, hogy szűkül a társadalmi mobilitás. Kevésbé elegánsan meg azt, hogy egész generációkra csapják rá a pinceajtót. A már méltatott közmunkaprogram tárt karokkal várja a gyerekeinket. Elloppják az esélyüket a felemelkedésre. Hoffmann Rózsa engedelmesen menetelő, egységnyi munkadarabokban gondolkodik gyerekek helyett.

Olyan feltételezést sem hallottam még senkitől, hogy Hoffmann Rózsa esetleg szereti a gyerekeket. Szerintem okkal.

Sőt a kormánynak a gyerekekhez fűződő viszonyára jellemző példa a tatai Michl József KDNP-s képviselői javaslata. A teológus és szociális szervező végzettséggel rendelkező politikust a köznevelési törvényben a következő mondat nagyon zavarta, ezért kitörölni javasolta:

„A gyermek és a tanuló nem vethető alá testi fenyegetésnek, kényszernek, kegyetlen, embertelen megalkalmazó büntetésnek vagy bánásmódnak.”

Szerinte ugyanis különbség van verés és verés között, sőt ezek bizonyos fajtáit a gyerekek egy része kifejezetten dicséretnek veszi. Elítélően beszélt ugyanakkor arról, ha egy megvert gyerek „vérig sértve elrohan az ombudsmanhoz”, és szerinte igenis felhatalmazható a tanár a gyerekverésre. Michl József egyébként második ciklusát tölti Tata polgármestereként, ő a helyi egyéni országgyűlési képviselő is, egyben öt gyerek apja – kétlem, hogy a tőle függő helyi pedagógusok akár egyetlen gyerekét is megmernék ütni.

És akkor rakjuk össze a képet egészszé: a hivatalos oktatáspolitikai a gazdag, erős érdekérvényesítő réteg számára piros szőnyeget terít le az iskolarendszerben; bankjegysuhogás hallik csak, ahogy első osztálytól diplomáig lépdél az úri gyermek. Lazán. A szegényebbek alól meg kihúzzák az iskolát, pénz nélkül alig teljesíthető feltételeket szabnak számára a továbbtanuláshoz, majd a reteszt a tandíjjal zárják le végleg. Lázadozni, visszazárni, a kasztból kitörni nem lehet – és aki megpróbálja, azt Michl József jól megveretné az iskolában.

Az az érzésem, hogy ezek az emberek nem olvasták sem a Copperfield Davidot, sem az Édes Annát. Pedig elméletileg mindkettő kötelező olvasmány.

Elárult pedagógusok

Végül pár szó a harmadik főszereplőről, a diákok és a szülők mellett elárult harmadik áldozatról, a pedagógusról. Sokan érthető bizakodással várták és támogatták a Fidesz-kormány megalakulását.

A szakma presztízse évtizedek óta fogy, a tanárképzés sebei nem gyógyultak, inkább szaporodtak, ezt a pályát egyre inkább csak a nagyon elhivatott



vagy nagyon tanácstalan és/vagy közepeszerű képességű emberek választották. Karrieristák, polgári jólétben reménykedők a felsőoktatási jelentkezés során sokadik helyre sem soroltak közoktatási pedagógus végzettséget adó intézményt. A felsőoktatásban is kegyetlen volt az erózió: az intézményépítő és -fenntartó, az Alma Mater reputációját 100 százalékos jelenléttel növelő magiszterek helyett InterCity vonatokon előadásra hasító, mellékállást mellékállásra halmozó aligoktatókat termelt ki a szükség. Egy rektori fizetés bármire elég, de ilyen székéből egy helyen csak egy van – a tanársegéd viszont kifizeti a panellakás decemberi fűtésszámláját, az albérleti díjat vagy a jó kis svájci frankban felvett lakáshitel részletét, és már el is ment a fizetése. Ha ketten vannak, nagyobb a mozgástér: meg tudnak tankolni egy öreg autót. De gyereket vállalni már nem.

Okkal várták sokan a Fideszt: a megígért béremelést, az életpályamodellt. Hogy Hoffmann Rózsa honnan keveredett elő, azt nem tudni – egy sokadik KDNP-s volt, aki kettős párttagsága révén a Fidesz kulturális (!) tagozatát vezette. Mindegy. De úgy volt, hogy azonnal érezni lehet majd a jót. Arról volt szó, hogy rögvest jobb lesz a pedagógusoknak. Több pénz, nagyobb presztízsz, biztonság, kalkulálható pálya.

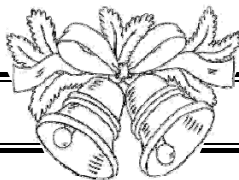
Ehhez képest egy igazi gyomron rugással ért fel az egykulcsos adórendszer, amit 2012-től az adójóváírás kivezetése is megfejel. Azt még gondolhatta az ember, hogy nem lesz annyival jobb, mint ígérték, de hogy annyival rosszabb legyen? Közben tőlük is lopják a szót, a szabadságot: a szakszervezetek ellen dolgozva, a tanszabadságot nyirbálva, a munkáltatói jogokat átvevé, az igazgatók kinevezésére bejelentkezve.

Közben meg, ha egy számegegyesen minden olyan dátumot bejelölnék pirossal, amikor Hoffmann Rózsa az életpályamodell elfogadását, illetve bevezetését ígérte, akkor az már pöttyösebb lenne, mint a Túró Rudi. Ma annyit hallani, hogy talán 2013–2014 körül. Talán. Ha lesz rá pénz. Apropos, önök is kapnak évi 50 ezer forintot folyószámlaköltség-térítésre? Mert a Fejlesztési Minisztériumban az államtitkároknak ennyi jár azért, hogy fenntartsanak egy bankszámlát, amire át lehet utalni a közel egymillió forint fizetésüket. Jusson ez eszükbe, mikor legközelebb elmennek egy automatához, kivenni ezt a pár bankjegyet, amit a fizetésüknek hívnak. Más még erre is pénzt kap – kivenni a milliót.

Nem kátyú, hanem méretes árok, amiben Magyarország az oldalára fordulva kínlódik. Mentálisan sérült, financiálisan összeroskadt, közösségeit sorra elvesztő nemzet vagyunk, amelynek segítségre, esélyre van szüksége. Olyan esélyre, amit a jövő felnőttei teljesíthetnek ki – de őket önöknek kell megtanítani mindenre, ami fontos. A meccs szereplői: a pénz mindent meghatározó, kizárólagos uralma a tudással, a nevelő szeretettel szemben.

Szurkolok önöknek, mindannyiunkért.

(A szerző a Republikon Intézet vezető tanácsadója)



A KÖZNEVELÉSI TÖRVÉNYTERVEZET KIREKESZTŐ, GYERMEK-, CSALÁD- ÉS PEDAGÓGUSELLENES

Nyolcórás, parázs hangulatú parlamenti vita volt a köznevelési törvényről

Parázs hangulatban kezdődött a köznevelési törvénytervezet parlamenti vitája november 15-én, az MSZP az „abszurd, szűklátókörű és primitív”, az LMP a „hazugságban és bűnben fogant” jogszabály visszavonására szólította fel a kormányt. A Fidesz több kritikus pontot talált a törvénytervezet szövegében, a Jobbik pedig azt is kétségbe vonta, hogy a törvény elfogadásához megvan a parlamenti többség. A jogszabálygyűjtemény egyedül a KDNP-nek tetszett maradéktalanul. Eközben a Kossuth téren szakmai szervezetek, tanárok és szülők tüntettek a törvénytervezet ellen.

Hoffmann Rózsa oktatási államtitkár a törvényjavaslat vitájában elmondta: a tervezet célként a megújulást, a felemelkedést, az ország versenyképességének biztosítását, a nemzeti közép megerősítését és a pedagógusok helyzetének rendezését jelölte meg. Hozzátette, olyan köznevelési rendszert alkotnának meg, amely elősegíti a gyermekek harmonikus testi, lelki, értelmi fejlődését, és amely erkölcsös, önálló életvitelre, a magánérdeket a köz érdekeivel összeegyeztetni képes, felelős állampolgárokat nevel. További kiemelt célként jelölte meg a társadalmi leszakadás megakadályozását és a tehetséggondozást. Elmondta, a tankötelezettséget 6-tól 16 éves korig jelöli ki az előterjesztés, eddig köteles iskolába járni a gyermek, ez azonban nem azt jelenti, hogy utána ki kell tenni az iskolából, hanem azt, hogy vagy tanulnia kell, vagy dolgoznia. Hozzátette: bekerült a korai iskolai fejlesztés a törvénybe az óvodáztatás hároméves korhoz kötésével, ez a változtatás 2014-től lépne életbe.

A Kereszténydemokrata Néppárt (KDNP) képviselőcsoportja nemcsak támogatja a kormány által benyújtott köznevelésitörvény-javaslatot, de az abban megfogalmazott célokkal és értékekkel azonosul is – közölte a kisebbik kormánypárt. Michl József, a KDNP vezérszónoka azt mondta, hogy a javaslat határozott kereteket fogalmaz meg, segítséget ad az alkalmazóknak a működéshez, illetve a káros és elkerülendő szabadság helyett a szabadság megerősítését biztosítja. A minőséget kívánja javítani, értékelvű – összegezte. A kereszténydemokrata politikus a törvény céljaként jelölte meg a rendteremtést, mert – mint fogalmazott – rend nélkül nincs iskola, tanítás és tanulás.

Pokorni több ponttal nem ért egyet

Pokorni Zoltán, a Fidesz vezérszónoka az iskolafenntartásról, a pedagógiai kultúráról, az egész napos iskoláról, valamint a pedagógus-életpályáról beszélve több kritikus pontot is jelzett, ahol nem ért egyet a törvényjavaslattal.

Az iskolák fenntartásával kapcsolatban hangsúlyozta, indokolt az állam nagyobb szerepvállalása, „de ne essünk át a túlsó oldalára” azzal, hogy minden önkormányzattól elvonják az intézményfenntartás jogát, azoktól is, akik ezzel sikeresen megbirkóznak. Mint mondta, a javaslatban ugyan szerepel, hogy az önkormányzatok visszakaphatják az iskolát, de ez csak egymondatos deklaráció, ezért azt javasolta, mondják ki a törvényben, hogy a feladatot továbbra is vállaló önkormányzatok ne csak a központi bérfinanszírozásra, hanem a működtetést szolgáló költségekre is legyenek jogosultak. Az egész napos iskola kapcsán azt hangsúlyozta, hogy ezt lehetőségként kell felajánlani az iskoláknak, és 3-4-5 év alatt lehet elérni, hogy dominánssá váljon az iskolarendszerben. Ha ennek megteremtését kötelezően előírják egyik évről a másikra, akkor ebből csak „muzájnapközi” lesz. Hozzátette: szomorúan látja, hogy az oktatási államtitkárság hogyan tolja el magától ezt a fontos kérdést a kritikák miatt. Pokorni Zoltán kritikus pontnak nevezte, hogy az óvodába való belépés korhatárát három évre csökkentik, és a javaslat azzal számol, hogy a „konzolidált háttérű gyermekeknek” ez alól a védőnő vagy az óvónő ad majd felmentést. Szerinte nem tűnik életszerűnek, hogy a cigánysoron majd a védőnő megtagadja, hogy felmentést adjon. Véleménye szerint inkább a négyéves kor lenne megfelelő, és óvodáztatási támogatással kellene rávenni a szülőket, hogy járassák a gyereket óvodába. Szintén kritikus pontnak nevezte, hogy a javaslat megmerevíti az iskolába való átlépést, és kifogásolta, hogy a középiskolai felvételiztetést minden intézmény számára megengedi a javaslat.

A tervezet Klebelsberg helyett Ilku Pál világát hozza vissza

Az MSZP határozottan elutasította a törvényjavaslatot, mert nem kitörési pontként tekint az oktatásra, növeli a társadalmi különbségeket, nem az ország modernizációját szolgálja, hanem a múlt megidézé-

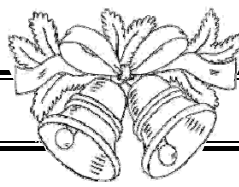
sét, valamint rontja a tudáshoz való hozzáférést, kisgyermekkorától akadályozza a tehetségek kibontakozását, nem ad módot a szülőkkel való együttműködésre, és nem nyújt biztos, kiszámítható életpályát a pedagógusoknak. Mesterházy Attila, az MSZP vezérszónoka arra szólította fel Orbán Viktort és kormányát, vonja vissza ezt az „abszurd, szűklátókörű és primitív” javaslatot. Hozzátette: a fideszes Pokorni Zoltán vezérszónokként „értelmes, világos és vitára alkalmas” beszédet mondott, ezért arra kérte, hogy ne fejezze be az érvelést, próbálja meggyőzni képviselőtársait, hogy ezt a javaslatot nem szabad elfogadni. Mesterházy szerint a javaslat egy riasztó és torz célt, a leszakadó társadalmi csoportok kirekesztését és végső soron egy kasztokra merevedő társadalom megteremtését szolgálja.

Hiller István volt oktatási miniszter, az MSZP másik vezérszónoka azt mondta: ez a javaslat nem Klebelsberg Kunó világát hozza vissza, hanem „Ilku Pál világát”, a hetvenes évek világát. Ez a javaslat nem a progresszív klebelsbergi mentalitást hozza vissza, hanem kirekeszt, korlátoz, beszűkít, büntet, úgy akar középosztályt teremteni, hogy kiveti a szegényeket, és leveszi a kezét arról, akinek a helyzete nehéz. Az iskolák államosításáról azt mondta, az MSZP az önkormányzat-alapú oktatás és a vegyes finanszírozás híve. Szerinte lehetőséget kell adni arra, hogy az állam lehessen intézményfenntartó, de csak azoknál az önkormányzatoknál, amelyek nem tudják fenntartani iskolájukat.

Az életpálya ígéretével becsapják a pedagógusokat

Az LMP szerint a törvény semmibe veszi a szülőket, a pedagógusokat és az oktatási szakma véleményét, mert úgy került a parlament elé, hogy még le sem járt az egyeztetésre szánt idő. Osztolykán Ágnes, az LMP vezérszónoka az indítvány egészét elfogadhatatlannak nevezve arról beszélt, hogy rossz a törvényjavaslat iránya, az hamisan állítja, hogy az oktatás eredményessége javulni fog.

(Folytatás a 8. oldalon)



A KÖZNEVELÉSI TÖRVÉNYTERVEZET KIREKESZTŐ, GYERMEK-, CSALÁD- ÉS PEDAGÓGUSELLENES



Pokorni Zoltán a köznevelési törvény vitáján

(Folytatás a 7. oldalról)

Szerinte ugyanis ennek ellentmond, hogy a tankötelezettség felső korhatárát leszállítják, ami ahhoz vezet, hogy szakképzetlen fiatalok kerülnek ki az oktatási rendszerből, míg a felsőoktatási továbbtanulás lehetőségét korlátozzák. Kifogásolta, hogy az iskolák államosításával elveszik a döntés jogát a helyi közösségektől, a jövő évi költségvetésben pedig csak százmillió forintot fordítanak a falusi kisiskolák megóvására. Arról is beszélt, hogy a drasztikus óraszámemelés miatt az oktatás minősége romlani fog, és pedagógusok tömegeit bocsátják el. Szavai szerint a törvényjavaslat „a hazugság bűnében fogant”, az életpályamodell ígéretével becsapják a pedagógusokat, noha annak megvalósítására nem lesz pénz. Úgy fogalmazott: az indítvány nyílt szegregációra ad lehetőséget, miközben az integráció, ha lassan is, de meg hozza eredményét. A kormányparti képviselők figyelmébe a Lázár János fideszes frakcióvezető irányította Hódmezővásárhely integrációs példáját ajánlotta.

A Jobbik elhibázott lépésnek tartja a tankötelezettség korhatárának leszállítását, valamint az oktatási jogok biztosa intéz-

ményének „kiüresítését”. Balczó Zoltán, a Jobbik vezérszónoka arra hívta fel a figyelmet, hogy a kormány által beterjesztett javaslatot az oktatási államtitkár, a kereszténydemokrata Hoffmann Rózsa jegyzi, azonban már a szaktanácsadói ülésen kiderült, hogy a Fidesz ilyen formában nem támogatja. Azaz nem tudni, hogy megvan-e az indítványhoz szükséges parlamenti többség.

Mindenkinek legyen nyitva a felemelkedés lehetősége

Gyurcsány Ferenc független képviselőként a fideszes Pokorni Zoltán vezérszónoki felszólalását méltatta. Szavai szerint az oktatási bizottság elnöke „nyugodt hangú, szakmai elemzésében” minden lényeges ponton szembe-

fordult a kormány tervezetével. Hoffmann Rózsa oktatási államtitkár arra kérte: hallgassa meg újra, és mérlegelje Pokorni felszólalását.

Szökött arról, hogy a szocialista kormányok a közoktatásban fontos eredményeket értek el. Céljuk az volt – tette hozzá –, hogy „Magyarország azoké is legyen”, akik szegénységből jönnek, és előttük is nyitva legyen a felemelkedés lehetősége. Véleménye szerint az Orbán-kormány ezzel szemben a „kevesek Magyarországot” építi a köznevelési törvény tervezetével, amely szerint alkalmatlan a tárgyalásra. Az integráció fontosságát arra hivatkozva hangsúlyozta, hogy a gyerekeknek már az iskolában meg kell tanulniuk együtt élni a tőlük különbözőkkel.

Civil oktatási szervezetek tüntettek a Parlament előtt

Miközben a képviselők a Házban vitatkoztak, az épület előtt sátrat vert a Hálózat a Tanszabadságért (HAT). A civil szakmai szervezeteket tömörítő szerveződés azért kezdett demonstrációba, mert szerintük az új köznevelésitörvény-javaslat elfogadhatatlan, aggályos, társadalmi, szakmai érdekegyeztetés nélkül készült, diktatórikus, gyermekellenes, alkalmazása pedig

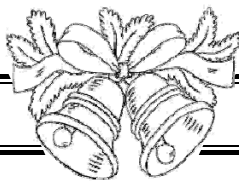
visszafordíthatatlan károkat okozhat a közoktatásban, így közvetve a társadalom egészében. Ezért azt szeretnék elérni, hogy a jogszabályról való döntést halasszák el, és a szakmai előkészítő munkát újra nyissák meg. A november elején alakult HAT-ot sok oktatási szakember mellett többek között a Pedagógusok Demokratikus Szakszervezete, a Magyar Pedagógiai Társaság ügyvezető elnöke, a Történelemtanárok Egyletének elnöke, az Alapítványi és Magániskolák Egyesületének elnöke és a Magyar tanárok Egyesületének elnöke alapította. A szervezet elfogadhatatlannak tartja azt, amilyen tartalommal és amilyen eljárásban, a szakmai és civil vélemények, a véleményezési határidők figyelmen kívül hagyásával a nemzeti köznevelésről szóló törvény tervezetét előkészítették. Meggyőződésük, hogy ilyen előzmények után jó, igazságos, a társadalom valós igényeihez igazított törvény nem születet.

A HAT tagjaként többek között a Szülői Hálózat vezetője, Nádori Lídia arról beszélt, az ő nagyszülei horthysta, szülei sztálinista, ő kádárista iskolába járt, nem szeretné, ha a gyerekei „ista” iskolába járnának. Az Equity – Méltányos Közoktatásért Egyesület elnökhelyettese, Molnár Lajos tanár azt mondta, a törvény a mélyszegénységben élőket elkülöníti, sorsukat megpecsételi. A demonstráción felszólalt Galló Istvánné, a PSZ elnöke is. Elmondta, a szakszervezet nem alapító tagja a HAT-nak, de céljaik azonosak.

A demonstrálók levelet fogalmaztak meg az országgyűlési képviselőkhez. Ebben az áll: a törvény elfogadása esetén a magyar köznevelés rendszere egy XIX. századi nevelési koncepcióra építve, a diktatúrát világát idéző szabályozási környezetben, egy meghaladott tartalmi követelményrendszer alapján egy „brutálisan selektív” iskolarendszert, szinte minden elemében centralizált-uniformizált óvodai-iskolai gyakorlatot fog eredményezni.

A HAT szerint a jogszabály amellett, hogy gyerekellenes és családeellenes, pedagógusellenes is, mivel jelentősen megemlíti a pedagógusok munkaterhelését, és ezzel egyidejűleg jelentősen csökkentik a jövedelmüket. Az óvodák-iskolák munkájának leglényegesebb kérdéseiben, mivel ezeket központilag határozzák meg, megszűnik a pedagógusok döntési lehetősége, megszűnik szakmai önállóságuk.

A demonstráció a Kossuth téren az általános vita kezdetétől a végszavazásig tart.
PL-összeállítás



KRITIKUS PONTOK A KÖZNEVELÉSI TÖRVÉNYBEN

Az államtitkárság szerint „az értelmes munka sohasem teher, hanem hivatás, elköteleződés, életforma...”

A Hoffmann-féle köznevelési törvényről nem csak az Országgyűlésben vitáztak. Az oktatási államtitkárság egy, a képviselőknek eljuttatott kommunikációs segédanyagban igyekezett cáfolni a „törvénnyel kapcsolatos valótlanságokat és tényeket”. Eközben a „civil szféra” rendszeres „Fogadóórával” várta a képviselőket a Parlament előtt. A Hálózat a Tanszabadságért demonstrációja a szokásos módon elmaradt szakmai egyeztetés szükségességére és a tervezet kritikus pontjaira kívánta felhívni a figyelmet.

A Valótlanságok és tények az új köznevelési törvénnyel kapcsolatban címet viselte az a kiadvány, amelyet az oktatási államtitkárság jegyzett, és amelynek részleteit az alábbiakban idézzük. A november elején írt anyagban néhány olyan „gyakori tévedést és szándékos tévinformációt” próbáltak cáfolni, mely a javaslattal kapcsolatban gyakran elhangzik.

Eszerint: *Nem igaz, hogy az oktatási intézmények fenntartói jogának átvételével a kormány célja a központosítás, ehelyett az intézkedéssel azt akarják elérni, hogy helyreálljon az állami felelősség, a hozzá tartozó jogkörök megbillent egyensúlya. Valamint ki akarják egyenlíteni a gazdag és a szegény önkormányzatok közötti különbségeket az iskoláknak nyújtott szolgáltatásokban, és ezt a szerepet szerintük csak az állam képes betölteni.*

Tényleg nem igaz, mert a brutális központosítás megtörténik államosítás nélkül is. Az államosítás egyetlen célja a kapacitások drámai csökkentésével elért forráskivonás könnyű menedzselhetőségének biztosítása. Mindennek semmi köze nincs az önkormányzatok közötti egyenlőtlenségekhez, mert annak csökkentése decentralizált rendszerben is biztosítható, csak éppen eddig egyetlen kormányzat sem próbálkozott vele komolyan – írta Radó Péter oktatáskutató a cáfolat cáfolatában.

Nem igaz, hogy az állam elveszi az önkormányzatoktól a fenntartói jogokat.

S még egy cáfolat Radó Pétertől: „De bizony igaz. Ha nem történik meg az államosítás, akkor sem az önkormányzatok nevezik ki az igazgatót és hagyják jóvá a pedagógiai programot, elvesztik az intézményi minőségirányítási programok jóváhagyásának eszközét, elvesztik az intézmények szakmai ellenőrzésének jogát, és befolyásuk az intézmények költségvetésének egy kis töredékére (lényegében a rezsiköltségre) szűkül. Mindehhez képest szinte mindegy, hogy lesz-e államosítás.”

Az intézményvezető feladata az órák elosztása

A pedagógusokat nyilván közelről érinti az az államtitkársági cáfolat is, amely szerint: *Nem igaz, hogy az új munkaidőszámítás fokozza a pedagógusok túlter-*

heltségét. Az államtitkárság szerint ugyanis „az értelmes munka sohasem teher, hanem hivatás, elköteleződés, életforma...” A pedagógusok tervezett újfajta munkaidő-számításával kapcsolatban kétféle tévhit a leggyakoribb: az egyik szerint heti 32-re emelkedik a kötelező óraszám, a másik szerint heti tíz órát a tanárban kell üldögeálni. Mindkét elmélet meglehetősen ijesztő képet fest a jövőről, és egyik sem felel meg a valóságnak. A kötelező heti munkaidő (40 óra) 80 százaléka az ún. kötött munkaidő, melyet az intézményvezető által meghatározott feladatokkal kell eltölteni. A kötelező munkaidő 55-65 százaléka az ún. nevelő-oktató munkával lekötött munkaidő. Ezek a kifejezetten foglalkozással (tanítási óra, szakör, sportör, korrepetálás, egyéni fejlesztés...) kitöltendő órák. Vagyis egyértelműen kiderül, hogy nem igaz az, hogy 32 órában fognak tanítani a tanárok. A jelenlegi törvény a 22 óra mellé hat túlórát engedélyez, vagyis 28 órája is lehet egy tanárnak. A tervezet szerint maximum 26!

A kötött munkaidő fennmaradó 25-15 százaléka töltendő az intézményvezető által meghatározott egyéb feladatokkal, melyeknek köre és mennyisége megegyezik a jelenlegi törvényben leírtakkal. Ezek egy része jelenleg is csak az intézményben végezhető el. Az órák és feladatok egyenletes elosztása az intézményvezető feladata. A túlterheléshez a központi bérfinanszírozás miatt anyagi érdeke nem fűződik se neki, se a fenntartónak.”

Lehet, de az is lehetséges, mivel a törvény szerint az intézményvezető a pedagógust a nevelés-oktatással összefüggő egyéb feladatokra, tanulói felügyeletre, továbbá eseti helyettesítésre kötelezheti, tehát lehet, hogy a szaktanár megtartja a maga 26 kötelező tanóráját, majd felettese utasítására még hatot helyettesít. Persze nem túlórán, hanem elköteleződésből, életformájából adódóan. Felkészülni meg éjszaka fog a következő napra, és nem feleslegesen alvással tölti az idejét.

A szabadság, amivel élni tudnak a pedagógusok

Nem igaz, hogy a tankötelezettségi kor leszállítása fiatalok ezreit löki ki a rend-

szerből – állítja az oktatási államtitkárság. Majd tudatja, hogy a 2010-es év volt az első olyan esztendő, amikor Magyarországon 18 éves korig volt kötelező iskolába járni. S bár 2010-ig a tanköteles korhatár 16 év volt, mégis csaknem az összes 15–19 év közötti fiatal nappali tagozaton tanult, s ez bizonyára a jövőben is így lesz.

Bizonyára. Kívée persze azokat a gyerekeket, akik számára a kormány a tankötelezettségi korhatár csökkentésével megteremtette a lehetőséget, hogy a tanulás helyett inkább dolgozzanak. Hogy szakképesítés nélkül hol és mit, arra nem tér ki az államtitkársági anyag.

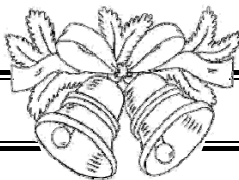
Az államtitkárság szerint *nem igaz, hogy a NAT-hoz kidolgozott kötelező kerettantervek megszüntetik a pedagógusok szakmai önállóságát, hogy csökken a pedagógusok szakmai önállósága.* Mint írják: „A jelenlegi szabályozás teljes szabadságot ad a helyi tanterv megalkotásában. Mivel azonban a tanterv megszerkesztésére egy átlagos nevelőtestületnek sem ideje, sem megfelelő szakmai képzettsége nincs, az iskolák rendszerint előre megírt kerettanterveket használnak. A jelenlegi korlátlan szabadság tehát valójában nem működik, nem létezik.

A kerettantervek többféle helyi tanterv összeállítására adnak lehetőséget, a tananyag 10 százalékanak meghatározása pedig teljes egészében a nevelőtestület joga. Ez olyan szabadság, amellyel valóban élni tudnak a pedagógusok.” A mostani 30 százalékos lehetőség helyett... Hát, tényleg!

Egyeztetés nem középiskolás fokon

A dokumentum állítja, hogy nem igaz, hogy az Oktatásért Felelős Államtitkárság nem egyeztetett a szakmai és érdekvédelmi szervezetekkel. Szerintük az igazság az, hogy az államtitkárság az egész jogalkotás alatt a törvényi kötelezettségeit messze meghaladóan számos alkalommal egyeztetett, tárgyalt a szakmai és érdekvédelmi szervezetekkel. Társadalmi konzultációt folytatott, országjáráson eddig közel tízezer pedagógussal ismertette meg a tervezett változásokat, és válaszolt kérdéseikre.

(Folytatás a 10. oldalon)



KRITIKUS PONTOK A KÖZNEVELÉSI TÖRVÉNYBEN

(Folytatás a 9. oldalról)

A beérkezett vélemények és észrevételek közül beépült a javaslat szövegébe minden olyan jobbító szándékú észrevétel, amely nincs szöges ellentétben a javaslat által képviselt elvekkel.

Mint tudjuk, mást ért az egyeztetés alatt az államtitkár asszony, és mást értenek a szakszervezetek. Az utóbbiak nem keverik össze a jogilag szabályozott egyeztetést az államtitkárral való beszélgetésekkel.

Azt is állítja az államtitkárság, nem igaz, hogy a pedagógusok többsége elutasítja az új törvényben megfogalmazott változásokat.

Szerintük a szakmai szervezetek nagy többsége támogatja a törvényjavaslatot, egyetért a változtatásokkal. „Az Országos Köznevelési Tanács tagjai közül tizenegyen szavaztak a tervezet mellett, hárman ellene és ketten tartózkodtak, az Országos Kisebbségi Bizottság tagjai közül egy tartózkodás mellett nyolcan a tervezet mellett tették le voksukat. Az államtitkársághoz érkezett levelekben és az országjárás során személyesen pedagógusok száza adnak hangot egyetértésüknek.”

Azért legyünk objektívek. Az államtitkár asszony és helyettese mintegy tízezer pedagógussal találkozott olyan rendezvényeken, melyeken ismertették az új törvényt, majd kérdésekre válaszoltak. Elképzelhető, hogy a tízezer pedagógus közül „százak adtak hangot egyetértésüknek”. Am az kétséges, hogy a mintegy 150 ezer pedagógus is így tett volna. (Valahogy nem egyforma eredményre jutott a PSZ az államtitkársággal akkor sem, amikor idén tavasszal ugyanazt a kérdőívet töltötte ki a pedagógusokkal a közoktatás jövőjéről.)

Fogadóóra a Parlament előtt

A köznevelési törvény országgyűlési vitájának első napján kezdte demonstrációját a Parlament előtt a Hálózat a Tanszabadságért (HAT) elnevezéssel létrejött civil szer-

vezet. A tanárokat, oktatáspolitikai szakembereket, oktatási és civil szervezeteket tömörítő szervezet egyik alapító tagja az a *Loránd Ferenc*, aki az Országos Köznevelési Tanács elnöke volt egészen a közelmúltig, amíg a köznevelési törvény miatti tiltakozása jeléül le nem mondott posztjáról. Az oktatás szakemberei szerint ha a törvényt jelenlegi formájában fogadják el, az többek között a társadalmi különbségek mélyülését, a reformpedagógiai módszerek eltűnését és átláthatatlan finanszírozási rendszer kialakulását eredményezné. Azt mondták, abban a reményben, hogy ez nem következik be, egészen a végszavazásig mindennap Fogadóórát tartanak a Kossuth téren, hogy az őket felkereső civilek, képviselők figyelmét felhívják a törvény visszasságaira. November 17-én a HAT elektronikus levélben fordult a parlamenti képviselőkhez. Az alábbiakban ebből idézünk:

„A Magyar Köztársaság Országgyűlése 2011. november 15-én megkezdte a Nemzeti köznevelésről szóló törvény általános vitáját. Olyan törvénytervezetet tárgyalnak a képviselők, ami – nem túlzás – a nemzet sorskérdései között is az első helyek egyikén szerepel. A ma és holnap óvodába, iskolába járó gyerekek óvodai-iskolai hétköznapi, jövőbeni sorsa, az egész magyar nemzet boldogulása a tét. (...) Elfogadása esetén a magyar köznevelés rendszere egy XIX. századi nevelési koncepcióra építve, a diktatúrák világát idéző szabályozási környezetben, egy meghaladott tartalmi követelményrendszer alapján »brutálisan szelektív« iskolarendszert, szinte minden elemében centralizált-uniformizált óvodai-iskolai gyakorlatot fog eredményezni.”

A HAT úgy véli, a törvénytervezet **gyermekellenes**. Ezt a korai szelekció, a tehetséggonдозásnak kinevezett elitképzés, a tankötelezettség korhatárának leszállítása, a 16.00 óráig tartó kötelező iskolába járás, a szakiskolák gyerekek kizárása a Nemzeti alaptanterv szerinti

tanulásból, a tanulási zsákutcának tekinthető Hídprogram, a gimnáziumi férőhelyek korlátozása, a kisiskolák tervezett bezárása, a diákjogok korlátozása és a törvény még sok egyéb eleme alapján állítjuk. A törvénytervezet **családellenes**. Ezt a mindenkire egyformán érvényes kötelező óvodáztatás, a mindenkire egyformán érvényes kötelező délutáni iskolába járás, az intézményes nevelésben a diktatúrákra jellemző ideológiai indoktrináció ismételt megjelenése, a nevelő-oktató intézmények munkájába való szülői beleszólás korlátozása alapján állítjuk. A törvénytervezet **pedagógusellenes**. Az új nevelési-oktatási rendszerben évszázados gyakorlattal szakítva jelentősen megnövelik a pedagógusok munkaterhelését, és ezzel egyidejűleg jelentősen csökkentik a jövedelmüket. Az óvodák-iskolák munkájának leglényegesebb kérdéseiben, mivel ezeket központilag határozzák meg, megszűnik a pedagógusok döntési lehetősége, megszűnik szakmai önállóságuk. Egy, a diktatúrák világában, akkor is diszfunkcionálisan működő tanfelügyeleti rendszer visszahozásával próbálják meg „minőségbiztosítani” a tanári munkát.

A törvény nem szolgálja sem a gyerekek egyéni boldogulását, sem a nemzet egészének fejlődését.

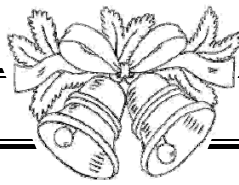
(...) „Eddig jelzett, szakmailag meg-alapozott észrevételeink alapján is indítványozzuk, hogy a kormány előterjesztését ne támogassa, az Országgyűlés a köznevelésről szóló törvény tervezetéről a döntést halassza el, a szakmai előkészítő munkát újra nyissa meg. Ezt annál is inkább kérjük, mert a **törvény-előkészítés során számos jogszabályt megsértettek**, a szakmai érvek és ellenérvek ütköztetésére, egy konszenzus közeli helyzetnek a kimunkálására nem volt lehetőség.”

A mindeddig sajnálatos módon elmaradt érdemi párbeszédhez és szakmai munkához a HAT – Hálózat a Tanszabadságért – felajánlja együttműködését.

PL-összeállítás

A HAT alapítói

Agárdi Péter egyetemi tanár, Pécsi Tudományegyetem; *Arató László* középiskolai tanár, Magyar Tanárok Egyesülete; *Dávid János* szociológus, az Egymillióan a Demokráciáért Egyesület ügyvivője, Equity – Méltányos Közoktatásért Egyesület; *Molnár Lajos* tanár, az Equity elnökhelyettese; *Vég Zoltán Ákos*, az Equity elnöke; *Fábray Béla* középiskolai tanár, a Magyar Pedagógiai Társaság alelnöke; *Horn György*, az Alternatív Közgazdasági Gimnázium pedagógiai vezetője, az Alapítványi és Magániskolák Egyesületének elnöke; *L. Ritók Nóra* művészetoktatási-esélyegyenlőségi szakértő; *Lendvai Lászlóné* óvodapedagógus, közoktatási szakértő; *Loránd Ferenc*, a neveléstudományok kandidátusa; *Mendrey László* tanár; *Menyhért Anna* író, irodalomtörténész, Szülői Hálózat; *Miklósi László* tanár, a Történelemtanárok Egylete elnöke; *Molnár Géza* tanár, az ESHA Hungary alapító elnöke; *Nádori Lídia* műfordító, Szülői Hálózat; *Nahalka István* tanár, oktatáskutató, Pedagógusok Demokratikus Szakszervezete; *Somorjai Miklós*, a kispesti Waldorf Iskola tanári konferenciájának vezetője; *Szendrei Zoltán* középiskolai tanár, a Pedagógusok Demokratikus Szakszervezete tagja; *Tollner József* középiskolai tanár; *Trencsényi László* tanszékvezető egyetemi docens, a Magyar Pedagógiai Társaság ügyvezető elnöke; *Vadász András* középiskolai tanár; *Vekerdy Tamás* pszichológus.



EGY TÖRVÉNY, AMIN AZ ORSZÁG SORSA MÚLIK

Több száz módosítással írnák felül Hoffmann Rózsa elképzeléseit

Éjjel-nappal folyt az oktatási törvények vitája az Országgyűlésben. A köznevelésitörvény-tervezethez 333 módosító javaslat érkezett, ennek kétharmadát fideszes képviselők nyújtották be. A legtöbbet, szám szerint 46-ot, *Lázár János* frakcióvezető. *Po-korni Zoltán* önállóan egyet sem jegyzett. A módosítók egy része az iskolák államosítását célozta meg, a benyújtók közül többen is gyakorló polgármesterek, akik továbbra is szeretnék önkormányzati kézben tartani településükön az iskolát. Az MSZP és az LMP elutasítja a köznevelési tervezetet.

Azután, hogy november elején a KDNP-s Hoffmann Rózsa vezette oktatási államtitkárság benyújtotta a köznevelési törvény tervezetét, a dokumentum heves vitákat váltott ki a kormánypárti képviselők között. Lázár János, a Fidesz frakcióvezetője egy tévéműsorban azt mondta: ez lesz a legfontosabb jogszabály, amelyet a parlament idén elfogad, ugyanis harminc évre meghatározza Magyarország sorsát. „Szerintem ez minden képviselő számára az egyik legfontosabb kérdés, mert a gyerekeink jövője és ennek az országnak a sorsa azon múlik, hogy milyen oktatási rendszer lesz. Ez senki számára nem lehet közömbös” – fogalmazott.

A fideszes polgármesterek a módosítóba olyan garanciákat építettek be, hogy a visszaszerződő önkormányzatok valóban visszakaphassák iskoláikat. Garanciaként afféle kiegészítő normatívát kértek, mert nem szeretnék úgy járni, hogy bár a lehetőséget megkapják a „visszabérlésre”, de az iskolák fenntartásához szükséges anyagi forrásokat nem. Így viszont nehezen tudná teljesíteni a törvény azt a kormányzati igényt, hogy spórolni lehessen az egy kézben levő teljes oktatási rendszer tetszés szerinti átszervezésével. A fideszes módosítók ezen túl az egész napos iskolákat célozták, azokat választhatóvá és nem kötelezővé kívánták tenni. A módosító javaslatok között szerepelt még a közösségi intézmények létrehozása, amelyekben a szegény családok gyerekei is hozzáférhetnének olyan lehetőségekhez, amelyekért a gazdagok fizetnek, a rugalmas iskolakezdés megszüntetésének visszavonása, a felzárkóztatásnak az óvodai nevelésbe való visszaszorítása, és a kötelező óvodáztatási korhatár négy évre emelése. A fideszes képviselők elképzelése szerint a középiskolai felvételi központi követelményekre épülne, és csak azokban az iskolákban kellene tartani, ahol jelentős a túljelentkezés. Megmentenék a két tan nyelvű középiskolákat és a nyelvi előkészítő évfolyamokat, és szeretnék, ha nem hároméves lenne a szakképzés, hanem négy, így bővebben jutna idő a közismereti tárgyak elsajátítására. A pedagógus-életműmodell nem egyszerre, hanem lépésről lépésre vezetnék be.

Pontosítsák az óraszámok meghatározását

Révész Máriusz (Fidesz) az életműmodell kapcsán azt kérte, hogy pontosítsák és konkretizálják az óraszámok meghatározását. A politikus azt is támogatta, hogy hároméves kortól kötelező legyen felvenni a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeket a körzeti óvodába. A képviselő a családi napközök kapcsán azt mondta, hogy ha azok megfelelő és meghatározott pedagógiai programmal működnek, akkor öt éves korig ki lehet velük váltani az óvodát. A szakiskolát végzeteknek két- vagy három évnyi lehetőségük legyen az érettségire való felkészülésre – mondta Révész Máriusz. Azoknak az önkormányzatoknak, amelyek szerződnek az iskolák fenntartására, legyen lehetőségük a szakmai ellenőrzésre – tette hozzá. A települési önkormányzatok visszaszerződésének szabályozását a költségvetési támogatásról szóló garanciával kell kiegészíteni – mondta a politikus. Felvetette azt is, hogy az etika legyen az iskolai foglalkozások része, illetve azt ki lehessen váltani a hit- és erkölcsoktatással.

Nem akarnak kötelező hittant bevezetni

Michl József (Fidesz–KDNP) utóbbi részben válaszolva a korábbi felszólalásokra azt mondta, nem akarnak kötelező hittant bevezetni, de nem szeretnék, ha olyan gyerekek kerülnének ki az iskolákból, akik nem foglalkoztak embertannal. Hozzátette: világnézeti semlegesség nem létezik. Elmondta azt is, hogy tiltanak a fizikai erőszak alkalmazása mellett a „lelki terror”.

Párttársa, Kucsák László azt hangsúlyozta, hogy a javaslat egyik sarokpontja a pedagógus-életműmodell, a munkaidő kérdése. Mint mondta, vannak olyan részek, amelyeket tovább kell majd finomítani, de most van hozzá „idő és keret”, hogy felvázolják az új életműmodellt.

MSZP: Vonják vissza az előterjesztést

Az MSZP szerint az oktatási, a köznevelési és a felsőoktatási törvény tervezete szakmailag gyenge és előkészítetlen. Hiller István volt oktatási és kulturális miniszternek nem változott a véleménye a közne-

velési törvényről, az szerinte alapjaiban elfogadhatatlan, ahhoz nem nyújtottak be tartalmi módosítókat, mert úgy vélik, vissza kell vonni a törvényjavaslatot. Kiemelte: egy olyan tervet tettek le az asztalra az oktatási államtitkárság jegyzésével, melyhez a szükséges igen nagy mennyiségű pénz nem áll rendelkezésre. A pedagógus-életműmodellhez 389 milliárd forintba lenne szükség. Tényleg komolyan gondolja valaki, hogy csak béremelésre felelősséggel be tud vállalni bárki ebben az országban ekkora összeget? – tette fel a kérdést a volt oktatási miniszter. Mindez véleménye szerint azt jelenti, hogy a terv vagy halasztódik, vagy nem nyer kivitelezést. Hiller szerint két irányzat vitája zajlik, az egyik vallja a gyerekek mindenek felett álló érdekét, a másik pedig máshova teszi a hangsúlyt. Szerinte az államtitkárság az utóbbi kategóriába tartozik, ez kisebb részben politikai, nagyobb részben szakmai szakadékok képez a két tábor között. Hozzátette: emiatt nemcsak egyes részleteit, hanem az egész törvényt elutasítják. A volt oktatási miniszter azt kérte, hogy vonják vissza az előterjesztést, és írjanak egy olyat, amely szélesebb körben fedi le a gyerekekkel foglalkozó társadalom álláspontját, és a gyerekek mindenek felett álló érdekét teszi a középpontba.

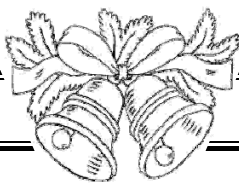
Lendvai Ildikó arról beszélt, hogy több, nem általuk beadott módosító javaslatot is támogatnak. Ezek között van az LMP azon javaslata, amely világnézetiileg semleges oktatást biztosítana azokon a településeken, ahol csak egy iskola vagy óvoda van. Szintén támogatják a párt egy másik módosító javaslatát, amelyben 18 éves koron hagynák a tankötelezettséget.

A képviselő elmondása szerint támogatják Lázár János (Fidesz) egy javaslatát is, amely a szegregáció elutasításával foglalkozik.

A szegregáció ellen érvelt az LMP

Az LMP elutasítja a törvénytervezetet, de „értékmentő” javaslatokat adtak be hozzá, amelyekkel megakadályozták volna egy tekintélyelvű, poroszos és esélymegvonó iskolarendszer kiépülését.

(Folytatás a 12. oldalon)



EGY TÖRVÉNY, AMIN AZ ORSZÁG SORSA MÚLIK

(Folytatás a 11. oldalról)

Osztolykán Ágnes (LMP) azt javasolta, hogy a törvényből vegyék ki a „köznevelési hitprogram keretében folyó” nevelés-oktatásról szóló mondatot, mert véleménye szerint az nagyon komoly szegregációs lehetőséget rejt magában. Ugyanígy problémának nevezte a nem iskolaérett gyermekek kis létszámú osztályokba való „beterelését”.

A Jobbik engedné a kétezer fős településeken is az iskola fenntartását

Dúró Dóra szerint túlzott szigorítás lenne az a szabályozás, amely a kétezer főt meg nem haladó településeknek megtiltana az iskola fenntartását. Mint mondta, ha egy ekkora település is meg tud felelni az oktatási államtitkárság előírásainak, akkor nem szabad tőlük az iskolafenntartás jogát megvonni. Elmondta azt is, hogy több módosító javaslat is a diákok jogaival foglalkozik, és az Országos Diákjogi Tanács működtetését szeretnék törvénybe iktatni, mivel fontos, hogy a diákok is ki tudják nyilvánítani a véleményüket megfelelő keretek között.

A tankötelezettségi korhatár leszállítását bírálta az MSZP és a Jobbik

Gúr Nándor (MSZP) alapvetően hibás fel fogásúnak nevezte a jogszabályt, amelynek a teljes körű újírására tett javaslatot. Bírálta a tankötelezettség 18-ról 16 évre való leszállítását. Hangsúlyozta, hogy akik nem kapják meg annak a lehetőségét, hogy megszerezzék az alapvető tudást, azoknak később „szinte nullával egyenlő az esélyük”, hogy szakmát tudjanak szerezni és tisztes élethez tudjanak jutni.

Dúró Dóra (Jobbik) osztotta azt a véleményt, amelyik szerint elhibázott a tankötelezettség 16 évre való leszállítása. Helyette a képviselő nem 18, hanem a 17 éves kort javasolta alsó határként.

Részletes vita lezárva

Hoffmann Rózsa államtitkár válaszában megköszönte a vitát, amely szerinte szakmai és korrekt volt. Hozzátette: minden

olyan módosító javaslatot meg kell fontolni, amely koncepcionálisan nem érinti az alapvető értékrendet, mert olyan törvényt szeretnének alkotni, amelyet sokan elfogadnak. Az elnöklő Latorcai János ezt követően lezárta a köznevelési tervezetről szóló részletes vitát.

Mendrey beperli Hoffmann

Bírószághoz fordul Mendrey László, a Pedagógusok Demokratikus Szakszervezetének elnöke az oktatási államtitkár egy televízió-műsorban tett kijelentése miatt. Az érdekvédő szerint Hoffmann Rózsa súlyosan sértő álláspontot fogalmazott meg személyét, pedagógusszakmai munkáját illetően. Hoffmann november 22-én a köztévében – a többi között – azt mondta a szakszervezeti vezető kritikái észrevételeire reagálva, hogy „én nem engednék iskolába, gyerekek közé olyan embert, aki többször hazudik”.

Minden hallgatót röghöz köthetnének

A hallgatói szerződések bevezetését, a tervezett, új típusú diákhitelrendszert és a felsőoktatási hallgatói létszámcsoökkentést bírálták leginkább az ellenzéki pártok a felsőoktatási törvény általános vitáján a Házban. Az előterjesztő Réthelyi Miklós miniszter hétfői expozéjából pedig már egyértelművé vált: az Orbán-kormány minden egyes, a felsőoktatásba bejutó fiatal hallgatói szerződést íratna alá a beiratkozáskor. A tárcavezető ugyanakkor még mindig nem ismertette a szerződések részleteit, így nem tudni, hogy hány évre és milyen egyéb feltételekkel járhatnak egyetemre vagy főiskolára a fiatalok a jövőben.

Senki sem tudja, hogy végül is kikre vonatkoznak és mit tartalmaznak majd a hallgatói szerződések, mert a kabinet össze-vissza beszél az ügyben – mondta Radó Péter. Az oktatáskutató emlékeztetett: a hivatalos közlés kizárólag az állami ösztöndíjban és részösztöndíjban részesülők szerződéskötési kötelezettségéről szól. Magát a szerződést – függetlenül attól,

hogy azt kinek kell aláírnia – abszurdnak, kontraproduktívnak és védhetetlennek nevezte. Az állam felsőoktatásba való befektetése ugyanis közvetett, nem az egyes hallgatóknak fizeti ki a képzését, hanem segíti és ösztönzi a diplomaszerezést, ami neki gazdasági szempontból megtérül. A képzési összeg visszafizetése éppen ezért nonszensz. Radó kérdésünkre azt is elmondta, nincs tudomása róla, hogy a világon bárhol is alkalmaznának ilyenfajta szerződést, de az kizárt, hogy Európában lenne ilyen, hiszen ellenkezik a legfontosabb európai alapelvekkel. A szakember szerint egyébként a bizonytalanságok alapvetően annak tudhatók be, hogy a szerződések – ahogy sok egyéb kérdést is – rendeletben kívánja szabályozni a kormány. Mint mondta: egy újabb kerettörvény készül, pedig a kerettörvények a diktatúrák szabályozási technikái, hiszen rendeleti úton egyedül dönthet a végrehajtó hatalom a leglényegesebb szabályokról.

A felsőoktatási tervezet nem ad választ a felsőoktatás jelenlegi problémáira

Bódis József, a Magyar Rektori Konferencia elnöke szerint a jelenlegi tervezet nem ad választ arra, hogy miképpen kell a minőségi struktúraváltást megvalósítani, és arra sem, hogy pontosan milyen struktúrában működik a továbbiakban a felsőoktatás.

Az MRK-elnök elégedetlenségének adott hangot azzal kapcsolatban, hogy a tervek szerint a struktúraváltással összefüggő több fontos kérdést pusztán kormányrendelettel kívánja szabályozni a kabinet. A rektori konferencia elnöke úgy véli, a kormányrendeletek nem tudják a kiszámíthatóságot szolgálni, e nélkül pedig a felsőoktatás nem működhet jól. Hozzátette: az általa ismert jogszabálytervezet nem fogja megszüntetni a felsőoktatás ma ismert bizonytalanságait. Összesen több mint 300 ponton szeretnék elérni a tervezet módosítását a végszavazás előtt.

PL-összeállítás

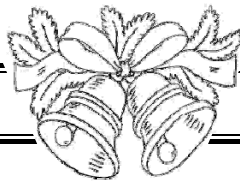
KÖZOKTATÁSI TÖRVÉNY: MEGSZŰNHETNEK A FEJLESZTŐ ISKOLÁK

Az Értelmi Fogyatékossgal Élők és Segítőik Országos Érdekvédelmi Szövetsége (ÉFOSZ) a fejlesztő iskolák megszűnésétől tart az új köznevelési törvényhez benyújtott egyik módosító indítvány miatt. A szervezet állásfoglalásában kifejtette: jelenleg hazánkban a súlyosan, halmozottan fogyatékos emberek képzési kötelezettek, minimum heti 20 órában kell fejleszteni őket. A köznevelésről szóló törvénytervezethez benyújtott módosító indítvány azonban eltörölné a kötelező 20 órát, és szakértői bizottságra bízna a fejlesztés időtartamának megállapítását – írták. Hozzátették: ha szakértői bizottságokra bizzák a döntést, az a tapaszt-

alataik alapján azt jelenti majd, hogy a bizottságok olyan ajánlásokat fogalmaznak meg, amelyeket egy-egy intézmény teljesíteni tud, és nem azt, ami a gyermek számára jó.

„Szakmai nonszensznek” tűnik az is, hogy a szakértői bizottság egyetlen látogatás alapján képes lenne bármit is megállapítani a gyermek képességeivel kapcsolatban – mutattak rá. Kifejtették, a heti 20 óra fejlesztés nem emészt fel milliárdokat, de biztosítja a súlyosan, halmozottan sérült gyermekek számára a tankötelezettség teljesítésének lehetőségét és az oktatáshoz való alkotmányos alapjog érvényesülését.

(Forrás: MTI)



GONDOLATOK AZ OKTATÁSRÓL

Ezek a törvények a jövő helyett a múltba visznek

Nincs nagyobb ostobaság, nincs nagyobb gaztett, nincs nagyobb felelőtlenség annál, mint amikor egy ország vezetői szándékosan és tudatosan teszik tönkre egy nemzet jövőjét. Nem lehet ugyanis másképpen értelmezni azt a folyamatot, amelynek célja nem más, és nem kisebb, mint az ország teljes oktatási rendszerének szétverése, anélkül, hogy végiggondolnák, mi lép a helyébe. A közismert tények ugyanis arra utalnak, hogy a kormányt, a kormányzó pártokat nem érdekli semmi más, mint az, hogy miképpen lehet az oktatás rendszerét úgy átalakítani, hogy csak azoknak a családoknak a gyermekei juthassanak használható tudáshoz, akik a köreikhez tartoznak, továbbá hogy az oktatás feladataiban közreműködőket megfosszák az önálló véleményalkotás és véleménynyilvánítás minden lehetőségétől, és az állam feltétlen kiszolgálóivá silányítsák le őket. A közel-múlt évtizedei bizonyították, azok az országok váltak sikeressé, amelyek képesek voltak megújítani oktatási rendszerüket, amelyek képesek voltak befektetni az oktatásba. Nem hozhat azonban megújulást, sikert egy, a múltra épített átrendezés, amelynek nem az a célja, hogy a meglévő oktatási rendszert a XXI. század követelményeihez igazítsa, hanem az, hogy a XX. század második évtizedébe vezesse vissza.

Ezek a törvények ugrást jelentenek a sötétbe

Az országgyűlési képviselők úgy fogadják el az oktatás rendszerét átalakító három törvényt, hogy annak megismerésére nem nyilhat lehetőségük. A kormány november 5. és november 19. között nyújtotta be a nemzeti köznevelésről szóló törvényt, a szakképzésről szóló törvényt és a nemzeti felsőoktatásról szóló törvényt. A három törvény tárgyalásához, megvitatásához néhány órát biztosítottak a képviselőknek, és nem kétséges, hogy mindhárom törvény decemberben napvilágot is fog látni, miután a hatálybalépés időpontja számos rendelkezés esetében 2012. január 1.

Az oktatási rendszerét átalakító három törvény végiggondolására, megvitatására nem is juthat kellő idő, amikor további több tucat törvény vár megszavazásra. Még ebben az évben kell elfogadni többek között a jövő évi költségvetést meghatározó törvényt, a helyi önkormányzatok rendszerét újrászabályozó törvényt, a nemzetiségek jogait átrendező törvényt, az Alaptörvény bevezetéséhez szükséges, közel 200 törvény módosítását, az egyesülési

jogról szóló új törvényt, a Munka törvénykönyvét, az országgyűlési képviselők választásáról szóló törvényt.

Ezek mögött a törvények mögött nincs szakmai támogatottság

A benyújtott három törvényjavaslathoz a kormány nem terjesztette az Országgyűlés elé azokat a hatástanulmányokat, amelyekből a képviselők meggyőződhetnek volna arról, milyen ütemezésben, milyen intézményátalakításokkal, -bezárásokkal, pedagógusok és más alkalmazottak elbocsátásával lehet megvalósítani az intézményrendszer államosítását. Nem bocsátották a képviselők rendelkezésére az oktatásban érdekelt szakszervezetek és szakmai szervezetek véleményét, álláspontját az átalakításokkal kapcsolatosan. Nem is bocsátották, mivel a benyújtott törvények közül például a szakképzésről szóló törvény egyeztetésére egyáltalán nem került sor, míg a nemzeti köznevelésről szóló törvényjavaslatot a rendelkezésre álló néhány napos egyeztetési határidő lejártá előtt a kormány már elfogta.

A törvények központi célkitűzése az államosítás

A kormány és a kormánypártok legfontosabb célkitűzése az egész ország, köztük a közoktatás államosítása. Az államosítás mögött azonban nincs valóságos szakmai indok. Nem igaz, hogy az állam, egészen pontosan a miniszter vagy államtitkára Budapesten meg tudja mondani, adott községben, adott városban az adott iskola egyes tanulójának milyen szolgáltatásra van szüksége ahhoz, hogy személyisége a lehető legteljesebb mértékben kibontakozzon. Az államosítás azt a célt szolgálja, hogy intézményeket szüntessenek meg, és értékesítsék vagyonukat, hogy forrásokat vonjanak ki az ellátórendszerből, így a közoktatásból is, hogy az állam közvetlen utasítások útján határozza meg, mi a kívánatos, mi a jó az államnak.

Az oktatási rendszer teljes államosításához szerény becslések szerint is közel 400 milliárd forint hiányzik. Miután többletforrást nem szán az állam az oktatási rendszerére, csökkenti az oktatáshoz való hozzáférés idejét, a tankötelezettség idejét, szűkíti az érettségi megszerzésének lehetőségét, a gimnáziumba való bejutás esélyeit. A szakiskolai képzés nem nyújt lehetőséget olyan készségek, képességek megszerzésére, amelyek biztos jövőt garantálnak annak, aki ott fejezte be a tanulmá-

nyait, a szakközépiskolai érettségivel nem lehet bejutni az elit egyetemekre.

Az államosítás első lépcsőjeként eddig példátlan módon, tanév közben, január 1-jén veszi át az állam a megyei intézményeket, és március 31-ével felmenti az intézmények vezetőit. Az intézményvezetők feletti munkáltatói jogot megkapja a miniszter, aki szabadon, minden pályáztatási kötelezettség nélkül, minden egyeztetési eljárás mellőzésével dönthet a vezetői megbízás kiadásáról vagy visszavonásáról.

A kormánypártok az államosítás eszközt fegyverül használják az önkormányzatok ellen. Már a parlament előtt van az a törvényjavaslat is, amely állami kézbe veszi Esztergom iskoláit.

A törvények az állampolgárok helyett az alattvalókra építenek

Az államosított intézményekben minden döntés az állam valamelyik szervezetének a kezében lesz. Az állam adja ki az egyetlen tantervet, a hozzá rendelt egyetlen tantervet, és ellenőrzi azt, hogy a pedagógus a központilag elrendelt menetrend és ütemterv szerint halad-e. Csak az állam szervezhet szolgáltatást a közoktatásban, az állam dönt arról is, létrehozhat-e a saját pénzén valaki óvodát vagy iskolát.

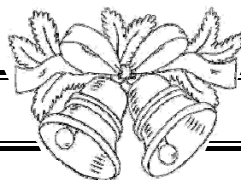
Megszűnik a pedagógusnak a joga ahhoz, hogy egyéni fejlesztési tervet dolgozzon ki a tanuló részére, hogy megválassza azokat a módszereket, amelyekkel a leghatékonyabban tudja ellátni a feladatait. Lényegében az állami gépezet csavarjává válik.

Az állam nemcsak ellenőrzi, hanem minősít is, vizsgálva, hogy a pedagógus milyen családi életet él, hiszen kötelességé válik, hogy hivatásához méltó magatartást tanúsítson az intézményben és azon kívül is.

A miniszter által kinevezett intézményvezető feladata lesz az etikai szabályok megtartása és megtartatása. A pedagógus csak akkor maradhat a pályán, és csak akkor léphet magasabb fizetési osztályba, ha az állam által működtetett minősítési rendszerben megfelelően találják a magatartását, hozzáállását, az állami utasítások elfogadását és végrehajtását.

A törvények csorbítják a szülői jogokat

Az állam kiszolgáltatottá teszi a szülőket is. Többé nem dönthetnek szabadon arról, hogy milyen nevelésben kívánják részesíteni gyermeküket, mivel az állam megmondja helyettük, (Folytatás a 14. oldalon)



GONDOLATOK AZ OKTATÁSRÓL

(Folytatás a 13. oldalról)

hogy melyik időponttól kezdődően kötelesek átengedni nevelési feladataikat az állam által működtetett ellátórendszernek. Kötelezik a szülőt arra is, hogy egész héten, a szombati és vasárnapi napokat leszámítva lehetővé tegye az állam számára, hogy az általa fontosnak tartott nevelési elveknek megfelelően irányítsa a gyermek fejlődését. Ez a következménye ugyanis annak, hogy hároméves kortól óvodába kell adni a gyermeket akkor is, ha egyébként a szülő el tudná látni nevelési feladatait. Ez a következménye annak, hogy az általános iskolai tanulmányok teljes időszakában – vagyis az elsőől a nyolcadik évfolyamig – reggel nyolctól 16 óráig iskolába kell járni a szülőnek a gyermekét.

Az iskolaotthonos nevelés és oktatás ismert és bevált pedagógiai szolgáltatás, amennyiben annak igénybe vételéhez minden feltételt megteremtnek, és a szülő választásán múlik, hogy él-e ezzel a lehetőséggel. Ebben az ellátási formában gondoskodni kell a gyermekek pihenéséről, szórakozásáról, sportolásáról, ingyenes étkeztetéséről. Ebben az ellátási formában nincs helye a házi feladatnak, és a gyermek, a tanuló felkészítéséről az iskolának kell gondoskodnia. Ezzel szemben a megismert javaslat szerint az a pedagógus, aki felkészítette a tanulót, másnap tudását elégtelenre értékelheti, és a tanuló már az első évfolyamon megbuktatható. Az iskolaotthonos oktatáshoz tartozó szakkörökről, érdeklődési körökről, művészeti és egyéb foglalkozásokról, valamint a további feltételekről a javaslatban rendelkezés nem található.

A törvények teremtette zsákutca

A tanulók jelentős része az általános iskolai tanulmányok befejezése után, esetleg még az általános iskola befejezése előtt kieshet az ellátórendszerből. Az óvodából iskolába lépéshez a jövőben nem egyenes út vezet. Három év kötelező óvodai nevelés után megállapíthatják, a tanulónak kis létszámú fejlesztő osztályba kell lépnie, további sorsáról nem az öt felkészítő pedagógusok, hanem egy, a hivatali rendszerbe beépített bizottság fog dönteni. Nem kizárt ezért annak lehetősége, hogy a tankötelezettség megszűnéséig nem jut el a tanuló az általános iskola befejezéséig.

Nincs olyan iskolatípus, amelyik az általános iskola befejezése után köteles lenne fogadni a tanulót, a szakiskola a jövőben nem lát el kötelező felvételi feladatokat. A javaslat arra is lehetőséget

biztosít, hogy az általános iskola utolsó évfolyamának sikeres befejezése után a tanuló ne a szakiskola első évfolyamán kezdje meg tanulmányait, hanem az általános iskola döntése alapján az úgynevezett HÍD-programban, amely nem vezet sehova. A szakiskolából elvileg át lehet lépni a szakközépiskolába, hogy két év alatt érettségit szerezzen az, akinek van már szakképesítése, azonban ez az esély nem tekinthető reális, valóságos esélynek, figyelembe véve, hogy a szakiskolában nincs közismereti oktatás, csak igen csekély óraszámban.

A szakiskolai oktatásban való részvétel ingyenességét szűk korlátok közé szorítja a benyújtott javaslat. Történik ez annak ellenére, hogy az Alaptörvény garantálja a mindenki számára hozzáférhető, ingyenes középfokú oktatást. A szakiskolai képzésért a tanulónak fizetni kell abban az esetben, ha az előírt képzési időnél két tanévvel hosszabb ideig jár iskolába. Ezek a rendelkezések nem veszik figyelembe, hogy évhalasztásra betegség, baleset miatt is sor kerülhet, továbbá azt sem, hogy fogyatékoság miatt a tanítási időt sok esetben meg kell növelni.

A középiskolába történő bejutás elé a javaslat több akadályt állít. Az általános iskolai tanulmányok során elért eredmények mellett kötelezően központi vizsgán kell részt vennie a jelentkezőnek, és az iskola maga is vizsgáztathat.

Ehhez kapcsolódóan a felsőoktatásba való bejutás lényegesen nehezebbé válik, figyelembe véve, hogy az érettségi vizsga már nem lesz elégséges a felvételi kérelem elbírálásához. A felsőoktatásba való bejutáshoz felvételi vizsgákon keresztül vezet az út, és csak azoknak van joguk a bejutásra, akik középfokú, „C” típusú állami nyelvvizsgával rendelkeznek. A felsőoktatási intézményekbe való jelentkezések számát az eddigi korlátlan lehetőségek helyett ötben maximalizálják.

A törvények bevezetéséhez nem biztosított a kellő idő

Az oktatás rendszerét átalakító három törvény nem tartalmazza azokat a rendelkezéseket, amelyek alapján végre lehetne hajtani az átszervezés feladatait. Legalább 50 további jogszabály kiadására lenne szükség ahhoz, hogy a változtatások jogi feltételei adottak legyenek. A három törvény számos rendelkezése 2012. január 1-jén, míg jó néhány 2012. szeptember 1-jén lép hatályba. Az új rendelkezések kiadása és hatálybalépése között eltelt idő nem

teszi lehetővé azt, hogy a tanulók, a szülők, a pedagógusok és az irányítás munkáiban részt vevők megismerjék az új rendelkezéseket, felkészüljenek azok végrehajtására, tisztában legyenek választási lehetőségeikkel. Az Alkotmánybíróság korábbi iránymutatásai szerint ez a megoldás sérti a jogállamiság elvét.

A törvényekben vázolt pedagógus-életpálya a teljes kiszolgáltatottság útja

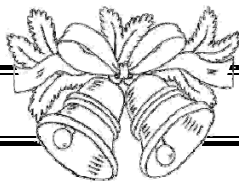
Az elkészített pedagógus-életpálya-modell átláthatatlanná teszi a pedagógusok foglalkoztatását, miután nem határozza meg egyértelműen heti kötelező óraszámukat. Előírja viszont az iskolában való benttartózkodás idejét, méghozzá heti 32 órában, nem vizsgálva azt a kérdést, rendelkezésre állnak-e a feltételek ahhoz, hogy valamennyi pedagógus egy időben az intézményben tartózkodjon. A kötelező óraszámok alsó és felső határon való meghatározása, és ezen felül további helyettesítőórák elrendelésének lehetősége magában hordozza annak lehetőségét is, hogy nagyarányú pedagóguselbocsátásra kerüljön sor. Nem világos ugyanis, hogy melyik állami szervezet határozza meg a finanszírozott és engedélyezett létszámot, és hány kötelező óra alapul vételével.

A benyújtott javaslatból egyértelmű, hogy a pedagógus-életpálya bevezetésével mintegy 60-80 ezer forinttal nő a pedagógusok illetménye, azonban ez nem jelent valóságos jövedelememelkedést, arra való tekintettel, hogy a többlet tanítási órákért eddig kifizetett óradíj megszűnik. Az életpálya bevezetéséhez szükséges többletköltségek fedezete nem biztosított, ily módon annak előteremtésére csak a pedagógusok munkaterheinek növelésével és nagyarányú létszámleépítéssel kerülhet sor. A pedagógus-életpálya lényege, hogy a különböző minősítési eljárások bárki számára hozzáférhető, objektív elemei nem kerültek kidolgozásra, nem ismert a minősítési eljárás rendje, a minősítőbizottság kiválasztása, összetétele és működése. Miután a minősítési eljárás sikertelensége állásvesztéssel jár, ez a megoldás alkalmas arra, hogy megszabaduljanak attól a pedagógustól, aki nem kellő lelkesedéssel teljesíti az állam elvárásait.

Tanulság helyett

Az oktatás rendszerénél jobb tükör, amely megmutatná a társadalmi változások irányát, nem létezik.

(Folytatás a 15. oldal alján)



„SZERETNÉM, HA VADALMAFA LENNÉK...”

Késő estébe nyúlóan lapozgattam József Attila-kötetem, a Duna-parti verses demonstrációra készülgettem. Tisztában vagyok azzal, hogy a szobor eltávolítása – történjen bármily indokkal is – szimbolikus cselekvés: egy – a költő szavaival – „mai kocsmát” zavar (még az „értelmen” innen) József Attila jelenléte legfontosabb közterünkön. Megannyi oka is lehet – gondolom –, hogy zavarja a parlament hölgyeit és urait a tiszta szívű és szép szavú költő a nemzet kollektív emlékezetében. Már csak azért is, mivel a „hozzáértő dolgozó nép okos gyűlekezeteként” vizionálta a demokrácia szinte legfontosabb intézményét, vagy csak egyszerűen mert anyja „kun volt”, apja „félíg székely, félíg román vagy tán egészen az” „török, tatár, tót, román” kavargott szívében, mert „nem ilyennek képzelte a rendet”. Sorolhatnám.

A megrendítő, szobor előtti versmondó találkozók minden önkéntes megszólalója a maga érveként szegezett szembe „szép új világunknak” egy-egy József Attila-i sort, versszakot. (Nota bene, míg a szobornál az „egész népet” „nem középiskolás fokon” taní-tani készülő költőt idézték – amolyan „felnőttoktatási kurzuson”, addig a közoktatás védelmében tartottak „fogadóórát” néhány lépéssel arrébb – mint egy képzeletbeli nagy iskola másik, szomszédos tantermében. Jelkép legyen ez is!)

De térjünk vissza erre a szelíd versolvasó estére a hamar sötétedő novemberi otthoni csendben.

Szól a rádió.

Riadtan kapom fel fejem. Egy zengő hangú úr éppen jóvátételt követel. Nem mondja ki, de érezni szavain: éppenséggel József Attilával szemben. A háború utáni kurzus/ok irodalmi áldozatai szerinte Herczeg Ferenc, Tormay Cecile és Somogyváry Gyula. Felpanaszolja bánatát, hogy az első NAT készítése idején nem sikerült e fontos szerzőket beemlíteni – visszaemlíteni, ahogyan mondja – a nemzeti kánonba, de majd most eljön az ideje. (Az új NAT-ról csak annyit tudni, hogy ismeretlen-névtelen szakemberek szerkesztik szigorú bűvőhelyen, s hogy „feltöltik” – újratöltik – „tartalommal”, mert e nélkül mégiscsak hallatlan egy bármily kompetenciafejlesztő tanterv.)

Ám kapkodjanak a könyvkiadók e szerzők könyveinek újrakiadásáért! Semmi kifogásom ellene. Mérje meg az olvasói kíváncsiság, mennyit érnek műveik. De hogy e kései jóvátétel valóságos túsza az iskolások legyenek? Hogy a tantervi, tankönyvi „diadalmenet” szolgáltatson elégtételt! Ez újabb „ördögi” mű lesz, ha így lesz! S miért ne lenne, a nyilatkozó úr magabiztos, máris több bizottságnak hangadója.

Mire is való az irodalomtanítás? Az irodalom az iskolában? Identitásteremtő – vágjuk rá azonnal. De hogy is van ez? Egyetlen dolga lenne a „szocializáció”, avagy a „közösségbe való beillesztés” pedagógiai művelete? S ha a törvény más közösséget nem ismer, nem ismer el – tessék utánanézni! –, csak a nemzetét, a nemzet közösségi szintjét (ami aztán – tudjuk a történelemből, nem is oly régről – hamar szürkül, sivárodik az állammal vállalandó azonosulással), akkor is jól gondoljuk? Az identitáskeresésnek, identitásalakításnak – az identitásalakítás pedagógiai segítségével – nem legalább ugyanennyire kikerülhetetlen része az, amit perszonalizációnak, a személyiség önteremtésének nevezünk? Nem a kettő harmóniájának megsegítése minden nevelés feladata?

Azt írta még a 60-as években Csoóri Sándor: „A líra a társadalom kísérletező kamrája. A költő a legigazibb úrpilóta, versben próbálja ki, mit bírhat el az ember magányában, szerelmében, kötöttségében, súlytalan lebegésében, vagy milyen új mozdulatokra, új ösztönökre kell figyelnie, hogy új égtájakat hódíthasson.”

Nem adhatjuk alább az iskolában sem, hiszen így van ez növendékeinkkel, a nehezen – de korántsem eredménytelenül, s semmiképp nem reménytelenül – megszólítható kamaszokkal is. Az ifjú keresi magát új környezetben, új kontextusokban, nemzetközi, interkulturális interakcióban (Ignác Rózsa „kóborló kisfiújával” vagy nem egy amerikai gyerekregény hőisével élve át ezen élményeket). Vagy éppen egészen személyes konfliktusokban (baráttal, választott párral, szülőkkel, tanáraival) kell eligazodnia. Tudományok és vakhitek, ősi hiedelmek és új „városi legendák” között. Végig kell gondolnia esélyeit: erőszakos győző lesz-e, vagy éppen lesajnált lúzer a verseny társadalomban, van-e más útja, van-e alternatíva (ahogyan erről a fiatalok körében népszerű, hátborzongató japán regény, a Battle Royal szól)? Éretlen és éretlenül a kortársak között (a Legyek ura hőseivel vagy Békés Pál Félőlényével vagy éppen a Kétbalkezes varázslóval élve át a választások kihívásait). Az épített vagy a teremtett világban érzi jobban magát (Janikovszky Éva emlékezetes Égigérő fűjének hőseivel együtt)?

Sorolhatnánk az irodalomban is jelentős, napjaink gyerekvilágára, kamaszvilágára, nemzeti sorskérdéseire választ kereső, kérdéseket fogalmazó műveket.

Én olyan iskolát szeretnék, ahol az irodalomórán feldolgozásra kiválasztandó műveket ilyen szempontok alapján választanák, s nem az egymást váltó politikai elitok ízlésvitája vagy éppen a felnőttek (mai választópolgárok) kegyeinek keresése kap prioritást a következő nemzedékek eligazítása rovására.

Trencsényi László

GONDOLATOK AZ OKTATÁSRÓL

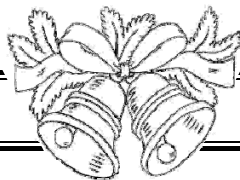
(Folytatás a 14. oldalról)

Igazolja ezt az állítást az 1985-ben elfogadott oktatási törvény, amely öt évvel a rendszerváltás előtt nyilvánította ki a tan szabadságot, a tanítás szabadságát, a tanuláshoz való jogot, mintegy előkészítve a gyökeres változásokat. Az oktatás rendszerét átalakító három törvényjavaslat is hűen tükrözi „a hátraarcot”. A helyzet

mégis alapvetően más, mint 1985-ben, mivel az akkori oktatási törvény megindította a társadalmi reformok folyamatát, míg a mostani oktatási törvények egy olyan folyamatot zárnak, amelynek lényege megfosztani az embereket a méltóságuktól. Az Alkotmánybíróság – amikor még működött – mutatott rá arra, hogy az emberi méltósághoz való jog magában

foglalja a személyiség szabad kibontakoztatásának jogát. Az Alkotmánybíróság hívta fel a figyelmet arra is, hogy az oktatás az emberi személyiség kibontakoztatására irányuló tevékenység. Az a hatalom tehát, amelyik az oktatáshoz való hozzáférést, a tanítás szabadságát korlátozza, az emberi méltósághoz való jogot csorbítja.

Sziüdi János



NEM SZOLGÁKAT KELL GYÁRTANI!

A szakképzésről szóló törvényjavaslatról vitatkozott az Országgyűlés

A szakképzésről szóló törvényjavaslat általános vitájával kezdődött meg az Országgyűlés november 23-i ülése. Czomba Sándor államtitkári expozéja szerint a szakképzés rendszere fordulóponthoz érkezett, a kormánypárti vezérszónokok a szakképzés és a munkaerőpiac összehangolását tartották a javaslat legfontosabb elemének. Az ellenzéki pártok más-más okokból, de elutasították az indítványt.

Czomba Sándor: megújul a szakképzési rendszer

Czomba Sándor államtitkár arról beszélt, hogy a szükséges átalakítás okai régóta világosak, hiszen egyre kevesebben vesznek részt a szakképzésben, ráadásul a rendszerből kikerülő munkaerő szerkezetében és létszámában is „egyre messzebb kerül” a piac igényeitől. Az 1990-es 225 ezerrel szemben jelenleg mindössze 139 ezer szakiskolás tanuló van egy tanévben. Az államtitkár szerint a törvényjavaslat prioritása, hogy mindenkinek alanyi jogon járjon a szakmai érettségi és az első OKJ-s szakképesítés, legyen általános a duális képzés a gyakorlati oktatásban, legyen világosabb a szakmai vizsgák lebonyolítása, egyszerűsödjön a szakképzési rendszer és javuljon a képzés hatékonysága és a foglalkoztathatóság, valamint terjesszék ki a tanulói szerződéseket. Éppen ezért a

jogszabály alapjaiban alakítja át a Térségi Integrált Szakképzési Központokat (TISZK) a hatékonyabb és az olcsóbb működés érdekében. A konkrét változások között szerepel, hogy rövidülnek a szakvizsgák, hogy a szakiskolai képzés esetében a jelenlegi négy-öt éves képzés helyett a kormány szerint hároméves képzés is elegendő lehet, valamint az új törvény rögzíti a pályaorientáció rendszerét is, amelybe bevonja a szülőket, az alapszintű és középszintű oktatási intézményeket, valamint a gazdasági szereplőket is.

Az ellenzék szerint zsákutca vezet az elképzelés

Míg a Fidesz szerint elkerülhetetlen a szakképzés megváltoztatása, és a KDNP úgy vélte, a szakképzési törvény megalkotása nagy előrelépést jelent, és a magyar gazdaság számára komoly hajtóerő lesz a következő években, addig az ellenzék nem

volt ennyire derűlátó. Az MSZP szerint a kormány pénzkivonást és centralizációt hajt végre minden területen, így a szakképzésből is kivonja a források 20 százalékát. Az LMP véleménye az volt, hogy a javaslat hidak helyett zsákutcákat épít a fiatalok és a magyar gazdaság számára is. „Nem szolgákat kell gyártani, hanem polgárokat, ha már polgári kormány van” – fogalmaztak. A Jobbiknak koncepcionális aggályai voltak a törvényjavaslattal kapcsolatban, mert nem hisznek a túlzott központosításban, az embertelen gigaintézményekben és a felesleges pénzszórásban.

Szűcs Erika független képviselő a Demokratikus Koalíció véleményét ismertette azt mondta: a szakképzés kialakítása során figyelembe kell venni az európai trendeket, hiszen a magyar gazdaság jelentősen beágyazódott az unió gazdaságába.

HALÁLVÁRÓ KAMASZOK

Egy serdülők körében végzett hazai felmérés szerint a magyar fiatalok több mint 12 százaléka kívánta a közelmúltban azt, hogy bárcsak ne élne, több mint 10 százaléka arra is gondolt, hogy véget vessen az életének, több mint 3 százaléka pedig el is tervezte, hogy ezt hogyan tenné meg.

Balázs Judit gyermekpszichiáter, a nemzetközi felmérés magyarországi vezetője november 23-i tájékoztatóján elmondta, a 12 országban 14–16 éves középiskolás diákok körében végzett felmérés célja, hogy feltérképezzék a serdülők kockázatos szokásait és viselkedését, egyúttal segítsék őket az egészséges életforma kialakításában. A vizsgálat kiemelt területe volt az öngyilkosság. Kifejtette, az öngyilkosságot elkövető serdülők 90 százalékának van legalább egy kezeletlen mentális betegsége, leggyakrabban a depresszió. A nem kezelt depressziós betegek egynegyede öngyilkosság következtében hal meg. A magyarországi felmérés kérdőívét tizenöt, Budapest belső kerületeiben lévő középiskolában összesen 1009 diák töltötte ki önként. A válaszolók 7,1 százalékánál alapos volt a gyanú, hogy kezelést igénylő depresszióban szenved. Akiknél a kérdőív alapján valamilyen kockázati tényezőt tártak fel, azoknak szakemberek azonnal segítséget ajánlottak.

A nemzetközi vizsgálat magyarországi vezetője hangsúlyozta azt is, hogy a kérdőívek kitöltéséhez a szülők beleegyezését is kérték. Mindössze 40 százalékuk adta meg az engedélyt, kevesebben, mint a többi országban. Balázs Judit szerint ez összefügghet azzal, hogy Magyarországon még mindig tabutéma az öngyilkosság, pedig az ország a második helyen áll az öngyilkossági statisztikákban az Európai Unióban. Mészáros Gergely gyermekpszichiáter rezidens arról beszélt, hogy a serdülők alkohol- és drog fogyasztását tekintve az európai átlaghoz hasonló a magyarok eredménye. Felhívta a figyelmet, hogy a vizsgálatban részt vevő fiatalok csaknem 30 százaléka boltban tudott alkoholt vásárolni, holott a magyar jogszabályok szerint 18 éven aluliaknak nem adhatnak alkoholt. A kérdőívet kitöltő fiatalok csaknem fele dohányzik.

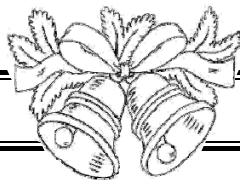
Bálint Mária pszichológus a vizsgálat pozitív eredményét emelte ki: a magyar serdülők osztják meg leggyakrabban szüleikkel, merre járnak, mit csinálnak szabadidejükben.

(Forrás: MTI)

KÖZÉPISKOLAI RANGSOR

Megjelentette a magyarországi középiskolák eredményességi mutatóit a Köznevelés című oktatási szaklap – idén a továbbtanulási eredmények alapján is rangsorolták az intézményeket. A gimnáziumi listát az ELTE Radnóti Miklós Gimnáziuma, a Fazekas Mihály Gimnázium és az Eötvös József Gimnázium vezeti.

Az egyetemi-főiskolai felvételin a Fazekas Mihály Gimnázium végzősei teljesítettek a legjobban, őket a nyíregyházi Krúdy Gyula Gimnázium és a szombathelyi Bolyai János Gimnázium tanulói követik. A szakközépiskolák közül a budapesti Puskás Tivadar Technikum, a nyíregyházi Széchenyi István Közgazdasági, Informatikai Szakközépiskola és a békéscsabai Széchenyi István Két Tanítási Nyelvű Közgazdasági Szakközépiskola került a legjobbak közé, míg a vegyes – vagyis mindkét típusú osztályt indító – középiskolák csoportjából az egri Neumann János Középiskola és a gödöllői Premontrei Szent Norbert Gimnázium és Szakközépiskola vezet. A teljes középiskolai rangsort az Eduline oktatási oldalon nézheti meg.



AZ IGAZGATÓ LEGYEN JÓ SZERVEZŐ!

Vezetői kompetenciák a XXI. századi iskolában

Az iskolavezetói kompetenciákat nemzetközi együttműködésben vizsgáló kérdőíves felmérés eredményeit ismertette november 24-én a hazai és nemzetközi szakmai közönségnek a Tempus Közalapítvány. A *Fókuszban az iskolavezetói kompetenciák* című konferencián kiderült, hogy a magyar iskolavezetők autonómia alapján a *klasszikus menedzser* csoportjába sorolják be magukat, és a velük szemben támasztott elvárás az, hogy elsősorban jó szervezők, önállóak és együttműködők legyenek.

A pedagógusok jó szakmai felkészültségének fontossága vitathatatlan a sikeres tanulói eredmények eléréséhez, ennek egyik alapja a tanári kompetenciák fejlesztése. Miközben a bolognai folyamat és az Európai Unió közös oktatási célkitűzései erőteljesen fókuszálnak a kompetenciákban és tanulási kimenetekben való gondolkodásra, az európai és a hazai oktatásfejlesztési folyamatokban az iskolavezetők mint a tanári munka irányítói, motiválói kerültek a fókuszba. Az iskolavezetés minőségének az oktatási folyamatokra gyakorolt hatása egyre inkább felértékelődik; az Európai Bizottság álláspontja szerint a sikeres oktatási rendszerekhez és a tanárok motiválásához hatékony vezetőkre van szükség a közoktatásban, aminek elérésére az utóbbi években több támogató intézkedést hozott.

Az együttműködési készség elvár

Még 2008-ban indult el az Európai Bizottság támogatásával, Ausztria, Csehország, Magyarország, Szlovákia és Szlovénia vezetőképzőinek részvételével és a Tempus Közalapítvány vezetésével az az együttműködés, amelynek keretében 2010-ben készült el a felmérés *Iskolavezetés a hatékony tanulásért* címmel.

A kutatás során a műhelymegbeszéléseken túl 83 kérdést tartalmazó kérdőív készült az öt ország döntéshozói és iskolavezetői számára, fókuszában azzal, hogy milyen kompetenciákra van szüksége egy hatékony iskolavezetőnek a XXI. századi Európában. A kérdőív – melyet a partnerországok több száz iskolavezetője és oktatáspolitikai döntéshozója töltött ki – kilenc nagy vezetéseméleti témakörre

épült: 1. *Stratégiaalkotás*, 2. *A tanulás és tanítás irányítása*, 3. *Az iskola mint szervezet irányítása és fejlesztése*, 4. *Szervezeti erőforrásokkal való gazdálkodás*, 5. *Átláthatóság, elszámoltathatóság elősegítése, minőségelvűség*, 6. *Pozitív életszemlélet, optimizmus*, 7. *Etikus működés, a vezetés morális aspektusa*, 8. *Vezetői képességek, személyes jellemzők*, 9. *Partnerség, együttműködés, kapcsolatépítés*.

A kérdőívek és a műhelyeredmények elemzése után a legszembevetőbb a vezető iránti erős, szervezőkészséggel kapcsolatos elvárás: vagyis abban többnyire egyetértettek az egyes országokban a válaszadók, hogy az ideális vezetőnek jól szervezeten, átgondoltan kell végeznie munkáját. Az egyes országok vezetői profiljai közötti jellemző különbségekről elmondható, hogy a szlovén és magyar válaszadók egyértelműen a menedzsment jellegű – elsősorban szervezési – feladatokat tartották fontosabbnak az operatív feladatokhoz képest, a cseh kitöltők inkább az intézmény kiegyensúlyozott működtetését részesítették előnyben, szemben az osztrák és szlovák válaszadókkal, akik az operatív működéshez szükséges kompetenciákat tartották a legfontosabbnak. A jó szervezés mellett az együttműködési készség szerepelt kiemelkedően az eredmények összesítése alapján, vagyis a csapatmunka ösztönzése, a rendszer többi szereplőjével való jól működő kapcsolat kialakítása és a megbízható, elkötelezett munkavégzés.

Ami a magyar igazgatóknak fontos

Hazánkban összesen 159 iskolaigazgató és 21 döntéshozó vett részt a felmérésben. Meglepő eredménynek könyvelhető el az,

hogy az elvárt kompetenciák tekintetében a magyar iskolavezető inkább a „jó szervező”, azaz a *menedzser* vezető csoportjába tartozzon. Hat vizsgált vezetői tulajdonság rangsorolásában a magyar iskolavezetők a magabiztosságot tartják a legfontosabbnak, ezután a céltudatos és szisztematikusan dolgozó szervező következik. Fontosnak tartják még a vezető lojalitását és megbízhatóságát is, az utolsó helyekre pedig a kitartást és diplomatikus-ságot sorolták a válaszadók.

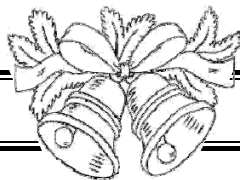
A kutatást végzők meghatározó fontosságúnak ítélték az iskolavezetők szerepét a szervezeti célok meghatározásában és döntési jogkörüket az anyagi és emberi erőforrások tekintetében. Ezért vizsgálták az autonómia (vezetői jogkör) mértékét, melynek leírására hat vezetői csoportot (klaszt) alakítottak ki. A *szabályozott vezető*, a *szervezetirányító vezető*, a *pedagógiai vezető*, az *elégedett működtető vezető* és a *klasszikus menedzser* közül a legutóbbi csoportjába sorolta magát a legtöbb magyar iskolavezető; ebben a klaszterben – ahová egyébként csak osztrákok, szlovákok és magyarok sorolták be magukat – 40 százalék a magyarok aránya. Klasszikus menedzserként a XXI. századi magyar iskolavezető elmondhatja magáról, hogy elégedett a meglévő autonómiájával mértékével. A kutatás eredményei remélhetőleg hozzájárulnak egy nemzetközi szintű iskolavezetói kompetencia-keretrendszer kifejlesztéséhez, melynek jelenleg nemzeti szintű tudatosítása, megismertetése zajlik a partnerországokban. A 2012-es terv az, hogy a regionális partnerek a saját vezetőképzési programjaikba adaptálják a kutatás eredményeit.

NAGYVÁLLALATOK TISZTELGÉSE A PEDAGÓGUSOK ELŐTT

Az Ericsson, a Graphisoft és a Richter Gedeon Nyrt. tizenegy éve támogatja a magyar közoktatásban kiemelkedő, természettudományos tárgyakat oktató pedagógusokat. A három nagyvállalat által létrehozott Alapítvány a Magyar Természettudományos Oktatásért 2001 óta ítéli oda a személyenként 1,2 millió forintot Rátz Tanár Úr Életműdíjat évente két-két matematika, fizika, kémia és 2005 óta két biológia szakos tanárnak, olyanoknak, akik kimagasló szerepet töltenek be tárgyük népszerűsítésében és a fiatal tehetségek gondozásában. Az idei életműdíjakat november 22-én adták át ünnepélyes keretek között a Magyar Tudományos Akadémia Dísztermében.

Az idei év díjazottjai: Laczkó László (matematika) – Budapest,

Fazekas Mihály Fővárosi Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium
Csordás Mihály (matematika) – Kecskemét, Kodály Zoltán Ének-zenei Általános Iskola
Krassói Kornélia (fizika) – Budapest, Jedlik Ányos Gimnázium
Dr. Kotek László (fizika) – Pécs, Pécsi Tudományegyetem
Dr. Bohdaneczky Lászlóné (kémia) – Debrecen, Debreceni Egyetem Kossuth Lajos Gyakorló Gimnázium
Dr. Pfeiffer Ádám (kémia) – Budapest, Apáczai Csere János Gyakorló gimnázium
Dr. Müllner Erzsébet (biológia) – Budapest, Fazekas Mihály Fővárosi Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium
Baranyai József (biológia) – Szombathely, Nyugat-magyarországi Egyetem Bolyai János Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium



EÖTVÖS JÓZSEF-EMLEKPLAKETT KITÜNTETÉSEK

Idén is átadta a Pedagógusok Szakszervezete az Eötvös József-emlékplakettet. A kitüntetést ezúttal a Budapest XIX. kerület, Hársfa Óvoda, a Pannonhalmi Többcélú Kistérségi Társulás Radnóti Miklós Általános Iskola, Óvoda és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény, a Kazincbarcikai Összevont Óvodák, a Mohács Térségi Általános Művelődési Központ Park Iskola, a nyíregyházi Pedagógus Mécses Klub, valamint a lébényi Általános Iskola, Óvoda és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény pedagógus-szakszervezeti kollektívája kapta meg.

Az Eötvös József-emlékplakettet a Pedagógusok Szakszervezete 2000-ben alapította. A kitüntetéssel a települési önkormányzatokat, illetve a jól működő PSZ-szervezeteket, intézményeket ismeri el.

Budapest XIX. kerület, Hársfa Óvoda

A nagyfokú szervezettség a kerületben egyedülálló. Az év elején nyugdíjba távozott titkárunk nagyon szépen adta át a stafétabotot. A szervezet nagyfokú befollyással van a kollektívára. Minden szervezésben a kerületi titkár segítségére vannak, van véleményük, s annak hangot adnak.

Pannonhalmi Többcélú Kistérségi Társulás Radnóti Miklós Általános Iskola, Óvoda és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény

Az intézményben a szervezettség 77 százalékos. Az intézményi titkár érdek-képviselői, tagszervezési munkájának köszönhető mindez. A tagság véleményét meghallgatva képviseli a titkár az intézményi érdekeket, illetve a dolgozók érdekeit (intézményi és önkormányzati szinten), mindez visszahat a tagság aktivitására is. Nincs olyan szakszervezeti megmozdulás, ahol a tagság (szép számmal) ne képviselné magát. (Tüntetések állandó résztvevői.) Közös csoportépítő rendezvényeket tartanak. A tagdíj-visszatérítésük nagy részét ilyen alkalmakkor költik el.

Kazincbarcikai Összevont Óvodák

Az óvodai kollektíva körzetünk egyik legaktívabb alapszervezete. Területünk legtöbb intézményében már nem a szakszervezet tagja az intézményvezető. Az óvodában a szakszervezeti munka egyik fő támogatója az óvodavezető, aki maga is szakszervezeti tag. Az összdolgozói létszám több mint 50 százaléka tagságunkhoz tartozik. Ez a szám magasabb is volt, de a folyamatos összevonások és átszervezések miatt csökkent. Nagy érdeme a titkároknak, hogy még mindig a

dolgozói létszám felét meg tudták tartani. Igyekeznek létszámukat növelni, ami az utóbbi időszakban sikerült is. Aktív résztvevői a szakszervezeti megmozdulásoknak, az aláírásgyűjtésnek, tiltakozásnak, tüntetésnek. Rendezvényeinket szereplésükkel színesítik. A kollektíva megtartását sportrendezvényekkel, közös kirándulásokkal, a karácsonyi és a pedagógusnapi ünnepélyes titkári értekezletek szervezésével erősítik. A titkárok a körzeti titkári értekezleten hallottakról pontosan tájékoztatják kollégáikat, akik így naprakész ismeretekkel rendelkeznek a szakszervezeti élet eseményeiről, az elért eredményekről. Szeretnénk, ha ez a kitüntetés megerősítené őket abban, hogy érdemes a szakszervezeti munkában továbbra is aktívan részt venni.

Mohács Térségi Általános Művelődési Központ Park Iskola

A Park Iskola a 2011/2012-es tanévben ünnepi fennállásának ötvenedik tanévét. Az intézményben napjainkig egy jól működő alapszervezet dolgozik. Ehhez a munkához nagyban hozzájárul az iskola vezetésének együttműködő hozzáállása. Az intézmény vezetői az elmúlt évtizedekben a Pedagógusok Szakszervezetének tagjai maradtak. *Reisz Ferencné* igazgató 2009-ben az Eötvös József-emlékérem bronz fokozatát vehette át. Napjainkig jellemző, hogy az iskola vezetése minden fontos döntés előtt egyeztet az alapszervezet vezetőivel. Ennek is köszönhető, hogy a rendszerváltáskor – a városban az általános iskolák közül egyedülként – nem volt tömeges kilépés a szakszervezetből. Szervezettségünk ma is 74 százalékos. A PSZ jelenleg is meghatározó erő a közösség életében. Akár érdekvédelmi munkáról, akár szociális segélyezésről vagy közösségi programok szervezéséről legyen szó. A Park Iskola közössége tudja, hogy bizalommal fordulhat tanácsért, segítségért a Pedagógusok Szakszervezetéhez. Ez a tantestület az elmúlt évtizedek alatt nemcsak magas színvonalú nevelő-oktató munkát végzett, hanem mint közösség is kiváló. Intézményünkben a szakszervezet tevékenysége sohasem korlátozódott a

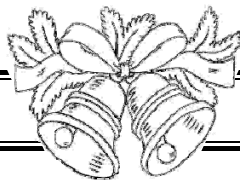
hagyományos érdekvédelmi munkára, több, szélesebb körű volt annál. Tevékenységével hozzájárul egy jó szakmai és közösségi élet napi gyakorlattá tételéhez. Ezt az is bizonyítja, hogy az időközben nyugdíjba vonult kollégáink továbbra is fontosnak érezték, hogy az alapszervezetünkhöz tartozzanak. Húsz szépkorú kollégánk – erejéhez mérten – ma is aktív tagja a közösségnek. Ők is azt vallják, hogy jó ehhez a kollektívához tartozni, szakszervezeti tagnak lenni.

Nyíregyházi Pedagógus Mécses Klub

A Pedagógus Mécses Klub több mint negyven éve működik igen tevékenyen. Vezetője, *Gidófalvi Albertné, Gabika* nagyon jól összefogja a mára már kissé megfogyatkozott tagságot. Kirándulásokat szervez, közösségtalálkozókat hoz össze írókkal, költőkkel, orvosokkal, közéleti személyiségekkel. Megemlékeznek közösen az egyházi és állami ünnepekről, a tagok születés- és névnapjáról. A mozgásukban korlátozottakat pedig rendszeresen látogatják, hogy éreztessek velük az összetartozást. Emellett rendszeresen tartják velünk, aktívakkal a kapcsolatot, és segítenek, ha kell (pl. tüntetésre járnak).

Általános Iskola, Óvoda és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény, Lébény

Az intézményben a szervezettség nagyon magas. A lehetőségekhez képest a dolgozók érdekeit a szakszervezet képviseli. A fenntartó gondoskodik az intézmény zavartalan működéséről, biztosítja a működtetéshez szükséges forrásokat. A törvényi előírásokat igyekszik maximálisan betartani. A helyi érdekegyeztetéseknél próbálják a munkavállalók érdekeit figyelembe venni. A szakszervezeti tagság érdeke mind iskolai, mind munkáltatói szinten képviselve van. Folyamatosan tartják a kapcsolatot a nyugdíjasokkal is, és mindenki tartja a tagsági viszonyát. Közös rendezvényeket is szerveznek. Rendszeresen részt vesznek a szakszervezet által szervezett rendezvényeken.



OSZTATLAN TANÁRKÉPZÉST AKARNAK

Az Országgyűlés előtt a nemzeti felsőoktatásról szóló törvényjavaslat

Benyújtotta a parlamentnek a felsőoktatási törvény javaslatát a nemzetierőforrás-miniszter november 19-én. A 110 oldalas dokumentumból több olyan elem hiányzik, amely az október végi változatban még szerepelt: marad az egyetemi cím, a jól teljesítő intézményeket kutatóegyetemmé vagy alkalmazott kutatások főiskolájává minősítheti a tárca. A felsőoktatási intézmények önállóak, önállóságuk elsődlegesen az oktatási, tudományos, kutatási tevékenységre terjed ki.

A felsőoktatási jogszabálytervezetben nem változott az intézmények száma: tizenkilenc állami egyetem, kilenc állami főiskola, két magán-, öt egyházi egyetem, huszonegy egyházi és tizenegy magánfőiskola szerepel a dokumentumban. A javaslat értelmében a kormány több intézményt „a nemzetstratégiai cél érdekében” kiemeltté minősíthet: az egyetemek kutatóegyetemmé, a főiskolák pedig alkalmazott kutatások főiskolájává válhatnak. A főiskolák többsége egyébként valószínűleg rosszul jár majd, mester- és osztatlan képzést csak akkor indíthatnak, ha erre a kormány is engedélyt ad.

A felsőoktatás rendszerének működtetése az állam, az egyes intézmények működtetése pedig az adott fenntartó feladata. Az indítvány állami, egyházi és magán felsőoktatási intézményeket rögzít a jelenlegi struktúra alapján.

A kormány határoz a keretszámokról

Megváltozik a intézmények finanszírozása: míg korábban a hallgatók jelentkezése alapján osztották el a helyeket, mostantól a kormány határozza meg a keretszámokat (vagyis a hallgatók döntését háttérbe szorítva központilag határozzák majd meg, hogy mely intézményben hány hallgatót milyen szakokon képezzenek). Megszűnik a pozitív diszkrimináció, vagyis a hátrányos helyzetért, fogyatékoságért, gyermekgondozásért már nem lehet többletpontokat kapni. Ehelyett külön keretszámmal támogatnák az érintett csoportokat.

A törvényjavaslatban az is olvasható, hogy az oktatásért felelős miniszternek minden tanévben december végéig kell nyilvánosságra hoznia a következő évi felvételi összes szabályát, ezzel későbbre tolódhat a jelentkezési időszak is, a felvételi tájékoztatót eddig ugyanis legkésőbb december közepén megjelentették. A törvénytervezetben nincs rögzítve, hogy a hallgató a diploma megszerzését követően hány évig köteles Magyarországon dolgozni. A röghöz kötésre vonatkozó szabályok jelen pillanatban nincsenek a törvénytervezetben. Ugyanakkor az államtitkár elmondta, az oktatásirányítás célja az, hogy aki az állam költségén szerez diplomát, az egy meghatározott ideig Magyar-

országon kamatoztassa tudását. Az ehhez szükséges hallgatói szerződés mintákat az államtitkárság a következő hónapokban elkészíti.

A javaslatban szerepel többek között a tanárképzés osztatlanná válása, és a köznevelési intézményrendszerhez igazodva bevezetnék az általános iskolai és a középiskolai tanári szakképzettséget.

Felsőoktatási szakképzés – új képzés

Bevezetnek egy új, legfeljebb öt féléves képzési formát. A felsőoktatási szakképzés – amely nem lenne része az Országos Képzési Jegyzéknek, vagyis az OKJ-nak – az érettségire épülne, de ezeken a szakokon a hallgatók nem szerezhethetnek diplomát. „A beszámítható krediteket tekintve, a felsőoktatásba belépők egyik kilépési lehetőségét biztosítja azoknak, akik a felsőfokú végzettségi szintet eredményező képzésekben nem kívánnak vagy nem képesek diplomát szerezni” – olvasható a homályos magyarázat az új szaktípus bevezetéséről. Újdonság az is, hogy a jogászok kétszer is szerezhethetnek mesterfokozatot.

A felvétellel jelentkező az új szabályozás szerint egy felvételi eljárásban legfeljebb öt jelentkezést nyújthat be, amelyeket rangsorolnia kell. A törvénytervezet értelmében a költségviselés formája lehet: magyar állami ösztöndíjjal támogatott hallgató, magyar állami (rész)ösztöndíjjal támogatott hallgató vagy önköltséges hallgató.

A magyar állami (rész)ösztöndíjas képzésben részt vevő hallgató legfeljebb 12 félévet vehet igénybe. Ha osztatlan képzésben a képzési idő meghaladja a tíz félévet, legfeljebb 14 félév lehet a támogatási idő. Doktori képzésben változatlanul legfeljebb hat félév a támogatás időtartama.

A tervezet értelmében az új felvételi rendszert első alkalommal a 2013 szeptemberében tanulmányokat kezdők esetében kell alkalmazni. A felvételi vizsga feltételeként meghatározott, egy C típusú, középfokú, államilag elismert nyelvvizsga követelménye a 2016 szeptemberében első

évfolyamon induló alap- és osztatlan képzésekre jelentkezőket érinti. A szóbeli felvételi vizsgakövetelményeket 2012. december 31-ig kell meghatározni, és első alkalommal a 2014/2015-es tanévre történő jelentkezéskor szervezhető szóbeli felvételi vizsga. A törvény 2012. január 1-jén lép hatályba.

A HÖÖK és a DOSZ Orbánnal tárgyal

Mielőtt az Országgyűlés elé került volna a felsőoktatási koncepció, személyes találkozón beszélt meg a vitás kérdéseket Orbán Viktor miniszterelnök, Hoffmann Rózsa oktatási államtitkár és a hallgatók, illetve a doktoranduszok képviselője. A megbeszélés érdekessége, hogy a rendszerváltás óta eltelt időszakban csupán két alkalommal ült tárgyalóasztalhoz kormányfő és a hallgatói érdekképviselő vezetője. A mostani megbeszélés is inkább gesztusértékű, a Hallgatói Önkormányzatok Országos Konferenciájának (HÖÖK) és a Doktoranduszok Országos Szövetségének (DOSZ) képviselői legfeljebb reménykedhetnek abban, hogy végül

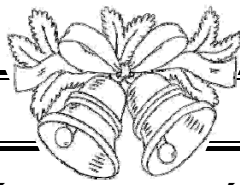
számukra is elfogadható jogszabály születik.

– A felsőoktatási koncepció hallgatói szempontból elfogadható, azonban

ban az önköltség és a hallgatói szerződés bevezetését nem tudjuk elfogadni, míg a részletek nem tisztázottak – közölte Nagy Dávid, a HÖÖK elnöke. – A miniszterelnök és mi is úgy gondoljuk, hogy a szerződés nem lehet gátja annak, hogy külföldön szerezzenek tapasztalatot a hallgatók, ha úgy döntenek. Az önköltség megállapításánál pedig a képzési normatívát kellene alapul venni, amit persze még felül kell vizsgálni, és csak azután lehet konkrét számokról beszélni. Bár konkrétumokról nem beszélhetünk, de nagyon fontosnak tartom, hogy miniszterelnök úr személyesen hallgatta meg érveinket, és nyitott a közös gondolkodásra a mindkét fél által elfogadható megoldás megtalálása érdekében. Így elengedhetetlen, hogy a rendeletek megalkotása során is megjelenjen a hallgatói vélemény – mondta Nagy Dávid.

PL-összeállítás

Megszűnik a pozitív diszkrimináció, vagyis a hátrányos helyzetért, fogyatékoságért, gyermekgondozásért már nem lehet többletpontokat kapni



ANGYAL ÁDÁM: LEHET PÉNZT CSINÁLNI A FELSŐOKTATÁSNAK

Beszélgetés arról, mit tehet a Corvinus, ha elzárják a költségvetési csapokat

A felsőoktatási törvény parlamenti vitája még nem zárult le, de a felsőoktatásra jelentős változások várnak. Ennek egyik áldozata lehet a Corvinus. Először arról szólt a fáma, hogy a nemzetközileg is elismert, kiváló egyetemet megszüntetik, aztán kiderült, hogy mégse, s most a fejük felett lebeg a feldarabolás lehetősége. Állítólag Orbán Viktor odajáró lánya szólt az apjának, hogy ő ott akar diplomát szerezni. *Angyal Ádámmal*, az egyetem professzorával az intézmény sorsáról, a felsőoktatás helyzetéről beszélgettünk.

– *In medias res, miért pont a Corvinus?*

– Először is, mert az a hír járja – egyébként nem teljesen alaptalanul –, hogy a baloldal elég sok jeles személyisége kapott kiképzést a Corvinuson, sőt jelenleg ott is tanít. Tehát ez egy ilyen politikai ovulátum. Másodszor annak a mérhetetlen hozzá nem értésnek a következménye, amelyik olyan, egyébként részben tiszteletre méltó alapelveket próbál megvalósítani, mint hogy támogassuk a vidéki egyetemeket, vagy legyen kevesebb felsőoktatási intézmény Magyarországon. Ezeknek rossz kombinációja, hogy pont a Corvinus az, amiről azt gondolták, hogy meg lehet lenni nélküle. A harmadik az a zsigeri tévedés, amelyik általában a társadalomtudományok hasznossága vagy haszontalansága köré építhető. Van olyan nézet – egyébként ez sem teljesen alaptalan –, hogy a világ bajaiért a közgazdászok nagymértékben felelősek. Valamilyen módon tehát ezt érzékeltetni kellene velük, például úgy, hogy az egyik fellegvárunk redőnyét lehúzzuk. És végül, egy rossz helyzetfelismerést is felfedezni vélek: nem gondolták, hogy ennek az egyetemnek olyan érdekérvényesítő képessége és ereje van, amelyik segíteni tudja az ilyen butaságok megakadályozását. Nem állítom, hogy ez örök siker, de mindenesetre az első körben nagyon egyetemes és erős tiltakozás övezte a Corvinus felszámolását. Ennek során még olyan érdekes, egyébként nem nagyon szokásos jelenségekkel is lehetett találkozni, mint például a többi egyetem együttérzése, szimpátiája. Nem szokták az egyetemek egymást olyan nagyon támogatni, különösen ilyen halálos ítélet környékén. De most tartunk ott, hogy megértették, hogy azért ilyeneket nem lehet csinálni. És hát még egy szomorú mellékkörülmény megjelent, például az, hogy a Corvinusnak a saját minősítése, nemzetközi minősítése elég jó,

elég magas színvonalú, van egy nagyon nagy nemzetközi hálózata, amelyik nem lebecsülhető, noha a mostani döntéshozók nem szoktak az ilyen finomságokra adni, de azért számít. Tudományos reputációja magas, sok akadémikusa van, nemzetközi porondon is jegyzett tudós elmék. Szóval ez mind hatással volt arra, hogy ez a számátság első körben nem valószínű meg.

– *Első körben?*

– Most rögtön mondom, hogy van egy második kör roham, amelyik úgy érzékelhető, hogy na jó, hát akkor nem zárjuk be az egyetemet, de a társadalomtudományi képzés anyagi kereteit jelentősen csökkentjük. Hogy ennek mi az alapja, és vannak-e mögötte számítások? Ebből egyetlentegyet tudok, hogy a költségvetés ki akar vonni a felsőoktatásból pénzt. Különböző számok vannak, 40 milliárdtól 90-ig már mindent hallottam. És hát akkor ennek is kell valami cím, most a természettudományos képzésből, egyébként igen helyesen, kevesebbet akarnak kivonni, az orvosképzésből oly módon vonnak ki, hogy az egész egészségügyi ellátórendszert jelentősen faragják. Kellett találni valami olyasmit, amit meg lehet büntetni, és ilyenek voltak a bölcsészek és más társadalomtudósok is.

Ebben az az érdekes, hogy szívesen hivatkoznak a munkaerőpiac tényleges igényeire. Bátran állítom, nincsenek olyan módszerek, ismeretek, amelyek egy-egy szakértelmiségi tekintetében hosszú távon meg tudnák mondani, hogy mennyi a munkaerőpiac igénye. Nem tudjuk megmondani se a mérnökökre, se az orvosokra, se a tanároknak, se a közgazdászokra, se a jogászokra. Akik erre hivatkoznak, azok egyszerűen a levegőbe beszélnek. Nincsenek ilyen módszerek, vannak közéletiések, vannak becslések, vannak kísérletek, de egzakt módszerek nincsenek. Meg kell hogy mondjam, hogy ez nemcsak a szakértelmiségre vonatkozik, hanem még az egész közönséges szakmákra is.

– *Sokan kiálltak az egyetemért...*

Vannak az ügynek pozitív kísérőjelenségei is, az egyik például, hogy a szakszervezetek feltámadtak. A pedagógus-szakszervezetek, a Felsőoktatási Dolgozók Szakszervezete egyébként is szívesen hallotta a hangját, mondtak időnként nagy számátságokat, öncélú dolgokat, de jelen esetben speciel egy jó ügy mellé álltak. Nem állítom, hogy a szakszervezetek olyan nagy befolyással rendelkeznek akár a politikában, akár az egyetemi oktatók körében, de

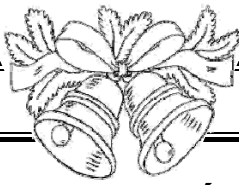
mégis. Az egy hang! Nagyon komoly hang volt a hallgatói önkormányzati rendszeré. A hallgatók felemelték a szavukat, diákos lelkesedéssel mindenféle akciót terveztek, és meg is valósítottak. Emlékszem, amikor valamelyik internetes fórumon először megjelent a hír, hogy a Corvinust bezárják, akkor két napon belül igen jelentős hallgatói ellenállás bontakozott ki. Tüntetések, plakátok, demonstrációk, petíciók, tehát minden, ami belefér. A rektor első menetben ennek az élére állt, és kijelentette, hogy nem lehet a Corvinust bezárni, és mindent meg fog mozgatni. De hát a rektor egy politikában jártas ember, és tudta, hogy bizonyos módon korlátozni kell a saját véleménykifejezését is. És ezért például olyan rendezvényeket, amelyek nyilvánvalóan csíphették a hatalom szemét, és bekerültek volna az egyetemre, eltanácsolt. A pillanatnyi pozíciója pedig az, hogy már meg van szavazva, ki lesz az új rektor, ő nem fogja folytatni, tehát pillanatnyilag béna kacska, akire nem hallgatnak. Ebben a mostani időszakban ő már nem nagyon tudja az egyetem érdekeit képviselni, de meg kell mondanom, hogy az előző nyolc évben nagyon eredményesen tette azt.

– *Mi a különbség Rostoványi Zsolt új, és Mészáros Tamás volt rektor között?*

– Két teljesen különböző ember. Mészáros rektorsága alatti eredményeit ismerem, azokat én pozitívan, néhány tekintetben kifejezetten nagyra értékelem, Rostoványinak nem ismerem az idevágó tevékenységét. A pályázatát ismerem, na de hát valamennyien tudjuk, hogy a pályázat, az egy szép papír, és hogy mire lesz ereje, az egy másik dolog.

Nálunk eléggé markáns az a vélemény, hogy még nem futott le a játszma arról, hogy mi a Corvinus jövője. Lehetnek mindenféle elképzelései a kormánynak, beleértve a felsőoktatáshoz nem értő, szakmainak látszó politikai vezetőket is, mint Hoffmann Rózsa vagy Dux László. Az én ismeretem szerint ők nem tekinthetők ezen a téren kompetens szakembereknek. És a háttérben bujkálnak egyéb szándékok is: nagyon sok egyetemi vezető lelkesedne azért, hogy a közgazd egy-egy karát megkapja, mert akkor ő növekedne, ő erősödne. Hát ezt ők nem fogják kifejezni, de azért a háttérben vannak ilyen mozgások. Mondjuk, ha a Corvinus nem lenne, akkor nyilvánvalóan a legjobb közgazdászképzés valamelyik másik egyetemen lenne, és a dicsőség is az övék lenne.

(Folytatás a 21. oldalon)



ANGYAL ÁDÁM: LEHET PÉNZT CSINÁLNI A FELSŐOKTATÁSNAK

(Folytatás a 20. oldalról)

És ehhez mindenféle ideológiát ki lehet találni, ki is találtak, hirdetik is, mondják is. Hát ilyen idöket élünk.

– *A Corvinus sorsának bizonytalanságát hogyan viselik ott tanítók?*

– A tanári kar nem egészen egységes. Vannak emberek, akiket másképp és más-ként érint. Azonban mindenki azt gondolja, hogy ha a szervezeti változásra sor is kerül, az nem azonos azzal, hogy bezárják azt az oktatást, hanem az autonómia megsértésével valahova máshova csatolják. Ami súlyosabb, az az, hogy azt mindenki látja, hogy kevesebb pénzt kap majd a társadalomtudományi felsőoktatás, és emiatt a kormány által nagyon nem szeretett, ámde gyakorolt megszorítások érvénybe fognak lépni. Nyilvánvaló, kevesebb pénz, kevesebb hallgató. Én ezt úgy élem meg, hogy ha nekem valamilyen oknál fogva kevesebb a keresetem, akkor el kell mennem, és máshonnan kell pénzt szereznem. Én az egyetememnek is azt tudom tanácsolni, hogyha az állami források csökkennek, akkor tessék pénzt hozni. Erre a világon nagyon sokféle példa van, én magam is ismerem a nemzetközi szokásokat, lehet pénzt csinálni a felsőoktatásnak. Pályázatok, kutatások, fizetős oktatás, nemzetköziesedés, mindenféle változat létezik. Ha lesz ereje az egyetemnek ezen az úton járni, akkor kiheveri azt is, hogy a költségvetési csapokat elzárják, vagy legalábbis csöpögősebbre állítják.

– *És a diákok?*

– Más a helyzet a hallgatókkal, akiknek olyan problémájuk van, hogy ők beiratkoztak egy Corvinus nevű intézménybe, és hát az a minimális elvárásuk, hogy ott kapjanak diplomát. Ezért iratkoztak oda, ezért küzdöttek a felvételin. Nem akarom mondani, hogy az egy jogi norma is, hogy ha valakivel leszerződöttünk, akkor teljesíteni kell. A kormányt ezek nem szokták befolyásolni. A hallgatói körben járja a szóbeszéd, hogy hozzánk jár Orbán Viktor egyik kislánya. Állítólag – amit én semmilyen módon megerősíteni nem tudok –, a kislány is megmondta az apjának, hogy amíg ő odajár, addig hagyják békén az egyetemet, hadd kapja meg ő már a diplomáját ott. Lehet, hogy mindez feltételezés, de jól hangzik, mert legalább valaki megmondta, ha egyáltalán megmondta. Azt azonban merem mondani, hogy sajnos az egyetemünk hírnevét igen jelentősen rontja, hogy hazánk néhány jelenlegi vezető közgazdásza is nálunk végzett. Erre vonatkozott az a korábbi megjegyzésem, hogy a közgazdászok felelősek azért, ami kitört ebben a világban és Magyarországon, és sajnos eb-

ben nekünk is némi részünk van. Lehet, hogy nagyon jó tanulók voltak, nem tudom, ennek nincs köze ahhoz, hogy később aztán miket művelnek...

– *Ön szerint is sok felsőoktatási intézmény van Magyarországon?*

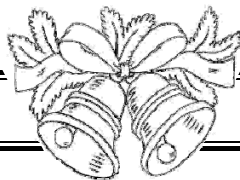
– Erre a kérdésre nem tudok válaszolni. Nincsenek olyan normáim, hogy mennyi a sok, és mennyi a kevés. Azt viszont tudom, hogy vannak gyenge felsőoktatási intézmények. Én a társadalomtudományok, elsősorban a közgazdászok területén elég sok magyar felsőoktatási intézményben jártam, és van közöttük olyan, amelyikről azt gondolom, hogy gyenge. Gyenge az oktatás színvonala, gyenge a tanári kar, korszerűtlen a képzés. A gyenge intézményekkel sok mindent lehet csinálni. A radikális változat: felszántani a helyüket, de lehet át-szervezni, hozzácsatolni egy erősebbhez, és az is lehet, hogy ők maguk összeszedik magukat. Volt már erre példa. De amennyiben állami felsőoktatási intézményekről van szó, nem helyes, ha az állam dönti el, mi legyen tovább. Az egyetemi autonómiára kell bízni. Ha pedig nem állami felsőoktatásról van szó, akkor végképp nem helyes, ha az ügyében az állam dönt. Amit az állam tehet a saját tulajdonában álló felsőoktatási intézményekkel, arról az előbb beszéltem. Ha meg tudja mondani, hogy hány kiművelt ember kell, mondjuk, közgazdászokból, akkor annyit finanszírozzon, de ezt nem tudja megmondani. A hasára üt éppen, és azt mondja, hogy kevesebb. Mindenféle változat van, ebből van, ami jó. Tehát például az, hogy a természettudományos tanárképzésre vagy a mérnökképzésre nagyobb figyelmet fordítanak, ez helyes. Ez helyes, ez rendben van. Egyelőre nem látom, hogy a tanároknál maradjak, hogy az alap- és középfokú oktatási koncepciók mennyire tartalmazzanak például olyan területeket, szakágakat, ahova tanárokat kellene képezni. Például fogalmam nincs, hogy fognak-e háztartást, szám-vitelt, közgazdasági ismereteket, házi pénzügytant tanítani vagy sem, mindig felrepül egy hír, hogy ezt kellene tanítani, ez milyen jó lenne, ha a kislányok tudnák, hogy kell vezetni kockás füzetbe a háztartási könyvecskét. Na most, hogy ezt tényleg fogják-e tanítani, vagy sem, ezt nem tudom, és hogy ehhez kell-e nekünk valamilyen közgazdasági tanárképzésbe lépni, vagy sem, azt végképp nem tudom. De azt tudom, hogy aki azt mondja, hogy ő tudja, az nem mond igazat. Én magam úgy vélem, hogy a közgazdászszakmának az elhelyezkedésében nagyobb súlyt kellene hogy kapjon az üzleti szféra, tehát oda kellene, hogy több közgazdász kerüljön, és az üzleti szférán belül is a

közvetlen termelés, közvetlen szolgáltató ágazatok azok, ahol a gazdasági pénzügyi gondolkodás súlyát érdemes növelni. Azt azonban nem tudom megmondani, hogy ahhoz, hogy egy százfős üzemben jó gazdasági gondolkodás legyen, egy, kettő vagy öt diplomás közgazdász kell. Ezt én nem tudom megmondani, ehhez kellene az a bizonyos ismeret, ami jelenleg nincsen.

– *Most folyik a felsőoktatási koncepció vitája...*

– Felsőoktatást Magyarországon is meg más országokban is úgy szerveznek, hogy vannak állami tulajdonú intézmények, és vannak nem állami, mondjuk úgy, hogy magánegyetemek. Ebben van egyházi meg alapítványi, meg ez, meg az. Én azt gondolom, helytelen az az elképzelés, hogy az állam vegyen részt a magánegyetemen folyó képzés finanszírozásában. Nem kell részt vennie benne. Ha valaki magánegyetemet épít, akkor tanítson ott abból, amiből akar. Például tandíjból. Akkor sem kell az államnak beszállnia, hogyha mégoly kíváncsú – mondjuk, mérnök – szakmát képeznek. Nem. Az nem az állam dolga. Az államnak a saját egyetemeiért kell felelősséget vállalnia. Most két nagy alapelv működik. Az egyik, hogy én fenntartom az egyetemet, és a hallgatók ösztöndíjából vagy bármilyen másból fizessék a képzést. A másik: én csak részben tartom fenn az egyetemet, de adok nekik pénzt azután, hogy hány hallgatót tudnak maguknak toborozni állami képzésben. Mind a kettő jó, mind a kettő kezelhető, és van nemzetközi praxis benne. Ezeket nem nagyon érdemes összekeverni. A mostani felsőoktatási rendszerreform ezeket – ahogy én látom – csúnyán keveri. És van még valami: az általános felsőoktatási minőségbiztosítási rendszer, vagyis a Magyar Akkreditációs Bizottság (MAB) gyengén működik, és az új felsőoktatásitörvény-koncepció szerint még gyengébben fog. Az az intézményi garancia, hogy az állam meg tudja mondani, hogy nemzetközi standardek szerint melyik egyetem a jó egyetem, és melyik az, ahova nem kell adni semmit, az gyenge. Nincs is annyi ember a MAB-ban, mint ahányféle tudományterület létezik. Eleve dilettánsok próbálnak valamit mondani, és hát, ahogy látjuk Hoffmann Rózsa esetében, azzal, hogy ő egy középiskolának volt egy igazgatója, azzal még semmilyen garancia nincs arra, hogy ért a középfokú oktatáshoz. Én sem állítom magamról, hogy azért, mert már nem tudom, hány éve egyetemen tanítok, az egész magyar felsőoktatáshoz értek. Nem értek. Részeket látok belőle, amiket most el is mondtam.

Millei Ilona



ANGYALFÖLDI KARÁCSONY

Jó lenne, ha az egész ország csupa XIII. kerületből állna – gondolom magamban, miközben hallgatom *Holopné Schramek Kornélia* alpolgármestert. Bár az angyalföldi karácsony ajándékot is hoz a szűkölködőknek, mégsem ez a tény, hanem a kerület filozófiája az, amely irigylésre méltó. Ez pedig az alpolgármester asszony szavai szerint úgy hangzik: a karácsonyi ajándékon túl „az egész évet úgy kell megtervezni, hogy mindig ott legyünk a gyerekek, a családok mögött, hogy ne kerüljenek olyan helyzetbe, ami már nehezen visszafordítható”. A kerületben tízezer gyermekről gondoskodnak, 70 százalékuk valamilyen támogatásban részesül.

Rövidke hír adja tudomásul, a XIII. kerületi önkormányzat az év végi ünnepekre tekintettel december 5-én öt ponton, a Budai Nagy Antal–Hollán Ernő kereszteződésénél a Lloyd mozi mellett, a Bulcsú u. és a Váci u. kereszteződésénél, a Béke u. és Fiastyúk u. kereszteződésénél, a Béke téren, a hivatal régi bejáratánál és a Gyöngyösi sétányon, az Igazgyöngy bölcsőde bejáratánál állította fel a Mikulás-asztalát, december 19-én a Béke téren állítják fel a kerület közös karácsonyfáját, másnap a Vasas SC Sportcsarnokában várják a vendégeket a Mindenki Karácsonyára. Több mint 1500 családnak egyszeri, tízezer forintos támogatást adnak, 3500 kerületi lakos 5 ezer forint értékű étkezési utalványt kap. Az odafigyelésből nem maradnak ki a nyugdíjasok sem, a rászorulóknak egyszeri 5 ezer forintot jogsultak, a nagycsaládok és a nehéz helyzetben levő nyugdíjasok a számlaösszeg mértékéig, de legfeljebb 15 ezer forintig fűtési támogatást kérhetnek.

Am, ahogy Holopné Schramek Kornélia mondja, nem kiemelten az év végére koncentrálnak, kifeszített védőhálójukat egész évben biztosítják a gyerekek, a családok számára. Igyekeznek minden tőlük telhető segítséget megadni a rászorulóknak. Ha kell étkezési támogatást adnak, mert úgy gondolják, az éhes gyerek nem tud a tanulásra koncentrálni, ha kell tankönyvet vesznek, hogy a gyerek együtt készülhessen a többiekkel. Az étkezést még nyáron is megkapják a rászorulóknak, hogy ne legyen éhező gyermek a kerületben. És bármilyen fura, ez még a magzatokra is vonatkozik, hisz a nyári étkezési lehetőséget a rászoruló kismamáknak is megadják. Úgy gondolják ugyanis, bármilyen is a gazdasági helyzet, a gyermekeknek, a családoknak nem mondhatják, hogy most gazdasági válság van, ezért nem kaphatnak támogatást. Merthogy mindenkinek csak egy gyermekora van, és akkor kell számára minden segítséget megadni, amikor szüksége van rá.

S, hogyan lehet, hogy mindezt megtehetik akkor, amikor nap mint nap hallani a híreket, vannak olyan önkormányzatok, ahol nincs fűtés, meleg étel az óvodában, iskolában, és az ott lakók nem is álmodozhatnak arról, hogy nagy bajukban segítséget kapjanak? A Progresszív Intézet friss felmérése szerint ez évben is a XIII. kerület a

legélhetőbb városrész, a kerületnek nincs adóssága, a lakosok mindössze egy doboz cigaretta árával tartoznak fejenként. Az önkormányzat még akkor sem vett fel felelőtlenül hitelt, amikor azt minden gond nélkül megtehetné volna, és a kerület vezetői alaposan megfontolták, meglevő forintjaikat mibe fektetik. Így tandíj- és térítésszerűségüknek megfelelően nyújthatnak támogatást a gyerekeknek. S a rászoruló ebben a kerületben még akkor sem hullhatna ki a szociális háló lyukain, ha lenne, hisz a szülők mellett a gyermekvédelmi felelős és az iskolaigazgató is öröközik azon, nehogy ez megtörténhessen.

Törődnek a kerületben élő hajléktalanokkal is, így ha lenne köztük gyerek, mindenképp a látókörükbe kerülne. Am az alpolgármester asszony szerint nincs. A felnőttek számára melegebbé tették a köröket. Az önkormányzat filozófiája e kérdésben is érvényesül, mint Holopné mondja: nem a militáns megoldások hívei, nem kitiltani, még nehezebb helyzetbe hozni kívánják a hajléktalanokat, hanem segíteni akarnak rajtuk.

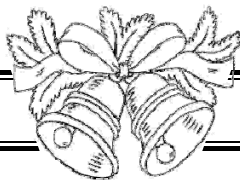
Bármennyire is szép mindez, természetesen a napi politika ebben a kerületben sem kerülhető meg. Az alpolgármester asszonnyal való beszélgetésünk idején még nem dönt el a Köznevelési törvény sorsa, még nem lehetett tudni, államosítják-e a közoktatást. Am a lehetőségre Angyalföldön is felkészültek. Holopné azt mondja, 9 összevont általános iskolájuk van 4500 iskolással, egy óvodájuk, amely 16 tagintézménnyel működik, ezekbe 3200 óvodás jár, és három gimnáziumuk 2 ezer feletti diáklétszámmal.

Ha bevezetik a három éves kortól kötelező óvodáztatást, a kerület áll elébe. Minden jelentkező gyereket fel tudnak venni, ezzel nincs gond. Sőt, még bölcsődébe is, hisz míg az uniós előírás, hogy a legkisebbek 25 százaléka számára kell bölcsődei elhelyezést biztosítani, Angyalföldön az apróságok 31 százalékának van hely. És a XIII. kerületben a bölcsődei ellátás anyagi helyzetétől függetlenül mindenki számára ingyenes. Így segítik a fiatalokat. De úgy is, hogy Tücsöktanyát működtetnek, ahol egy-két órára óvónők vigyáznak a gyermekekre, hogy az anyuka elintézhesse ügyes-bajos dolgait, hogy a kismamáknak nyelvtanfolyamot indítanak, hogy ha majd visszatérnek a munka világába, ne maradjanak le.

Angyalföldön tudják azt is, van veszélye annak, hogy államosítják az iskolákat, azokat, amelyekbe bőven többet adtak, mint amennyit az államtól normatívaként visszakaptak. A számok nyelvére lefordítva: durván 2,5 milliárd forintnyi normatívát kaptak, a XIII. kerület pedig 6,7 milliárdot költött a gyerekekre. Ettől olyan szépek, jól felszereltek az intézményeik. Csak egy példa erre, hogy volt egy programjuk, legyen mindenhol digitális tábla. Ennek köszönhetően most 206 digitális táblájuk van, vagyis mindenütt megtalálható, ahol szaktantermi oktatás folyik. Az alpolgármester asszony szerint erre nincs példa más kerületekben, de még az országban sem. Ha államosítják az iskolákat, az alpolgármester asszony szerint ennyi pénzt nem fog az állam biztosítani számukra, hisz maga a miniszterelnök nyilatkozta a tévében, az elgondoláshoz nincs forrás. Holopné szerint a pedagógus-életpályamoddell finanszírozása is kétséges, és a pedagógusok számára nem is jelent akkora jövedelememelkedést, mint amekkorát hirdetnek. Hisz elveszik a túlórapénzüket, megemelkedik az óraszámuk. Az egyentantervek, egyentankönyvek világában pedig elvész a sokszínűség, a kreativitás, az innovativitás, amit elvártunk tőlük. Vagyis nem fog osztatlan örömet okozni számukra a változás. Márpedig boldogtalan, nem motivált pedagógusok nem tudnak a gyerekekkel úgy foglalkozni, ahogy kell.

Azt, hogy a mintegy ezer angyalföldi pedagógus boldogtalan lenne jelenleg, erősen kétkeltem. Minden novemberben jelentős jutalmat kapnak ugyanis, idén is így volt ez, a 300 ezer forinttal járó év pedagógusa kitüntetést öt kerületi kolléga veheti át. Ha kerülnek a kerület védőszámjai alól, még a kerületi cimpótléktól is elesnek. Ami vigasztalhatja őket, hogy a polgármester, Tóth József még az évnnyit megígérte, amennyiben lehetőség lesz rá, a kerület visszaveszi az iskolákat. Ő pedig nem felelőtlen ember, amit kimond, azt vállalni is tudja. Még akkor is, ha ráfizetnek, mert lelkeleg nagyon megviselné őket intézményeik elvesztése. Hisz jól tudják, ők a lakosaiknak felelnek az iskolákért, ők a megrendelők. Még a pedagógiai programot is közösen dolgozták ki a tantestületek és a szülők.

Kár lenne mindezt veszni hagyni, a politika oltárán feláldozni. *Millei Ilona*



Vörös Ferenc rajza

AZ ÉN APÁM

az anyámat, újból megtöltötte az edényt, és elkísérte a közeli vendéglőig, ahonnan engem majd hazavittek. Az édesapja ezután újból beállt a sorba, s várta, hogy rá kerüljön a sor. Amikor már nagylány lettem, akkor mesélte el édesanyám ezt a történetet. Először együtt, halála után már egyedül járok a sírhoz, s járnak majd az én gyermekeim is a halálom után. Ugye nem baj?

A meghatódottságtól nem tudtam szólni, csak a fejemmel intettem, hogy nem.

A másik történet még régebbi. Egy családhoz voltam hivatalos Nyíregyházán, amikor bemutattak egy idősebb asszonynak. Azonnal rákérdezett, csak nem az Oláh Károly szabómester fia Bujról? De igen – mondtam én. Ekkor mesélni kezdett:

Édesapám a fronton volt, anyám a szegénységben nevelt testvéremmel együtt. Közelgett a karácsony, apánk egy régi nadrágját kellett átalakítani a bátyámnak, akkoriban ez elég gyakori volt. Közben beszélgettünk, az ön édesapja kérdezett bennünket, a gyerekeket is. Mit hoz majd a Jézuska, s mi lesz majd a fa alatt? Kérdően néztünk az anyánkra, ő könny-

yezve válaszolt; nekünk most kenyérre sem futja.

Együtt mentünk a megadott időpontban a nadrágért, és – a szavát is mindig tartotta – édesanyánk megkérdezte, mivel tartozunk? Az édesapja azt válaszolta, két pengő a munkadíj, de ezért vegyenek most szaloncukrot, egy kis fenyőágot, s talán így még egy kisebb ajándékra is futja. Gyermekeim, unokáim is ismerik ezt a történetet. Legyen büszke az édesapjára, legyen olyan, mint ő volt.

A napokban a szülőfalum díszpolgárává avatott és fogadott. Számtalan kitüntetés birtokosa vagyok, de ezek közül kettőre a legbüszkébb. Az egyik, amit a ma is bennem élő, 1956-os forradalomban való aktív részvételeért kaptam, a másik, amivel most a szülőfalum megtisztelt.

Ez utóbbira nem pártok, politikai szervezetek javasoltak, hanem egyhangúan a település választott képviselői, s a mindennél többet jelentő falu lakossága.

Tisztában vagyok azzal, hogy az elismerés engem kötelez, mert ez nemcsak az enyém, hanem többek között apámnak is szól. Megpróbálok miatta is megszolgálni rá.

Oláh Gábor

Tisztelt Előfizetők!

Amennyiben a 2012. évben is szívesen olvasná a Pedagógusok Lapját, szíveskedjék az alábbi megrendelőt faxon **(06-1-322-8464)**, e-mailen **(pedlap@pedagogusok.hu)** vagy postán **(1068 Budapest, Városligeti fasor 10.)** visszaküldeni.

Éves előfizetési díj: bruttó 4 500 Ft; féléves előfizetési díj: bruttó 2 250 Ft.

Megrendelem a Pedagógusok Lapja című újságot példányban

2012. január 1-től **egy évre** **fél évre*** (*a megfelelőt kérjük aláhúzni)

Számlázási cím:.....

.....

Postázási cím:

.....

Fizetés módja: **csekken** **átutalással*** (*a megfelelőt kérjük aláhúzni)

A megrendelés alapján:

– csekket küldünk, majd erről utólag számlát,
– átutalás esetén előbb számlát küldünk.

Az előfizetési díj beérkezését követően a megadott cím(ek)re postázzuk a lapot.

Pedagógusok Lapja Szerkesztősége



KARINTHY FRIGYES: KARÁCSONYORSZÁG

Karácsonyország története nem hosszabb, de éppoly jelentős, mint a teremtése: alapításától bukásáig mindössze egy hét telt el.

Határai viszont csak az időben voltak ily szűkre szabottak – a térben messze szaladtak szét, s alattvalóit mindenütt ismerték.

Tél és fagy, zúzmara és jégcsap, hóförgeteg és északi szél – ezek voltak Karácsonyország meteorológiai viszonyai, pedig Karácsonyország nem az Északi-sark vidékén terült el, hanem a Nagydíszletű Tragédia színpadán, a mérsékelt égöv alatt. S hogy Karácsonyország élete éppen a zordon felvonásra esett, azt nyilván a drámai ellentét fokozására eszelte ki a nagy rendező: a kegyetlenül hideg külső környezetben hangsúlyozottabban érvényesíteni Karácsonyország belső lényegét, a szív melegét.

Mert Karácsonyország alkotmányát nem az ész, hanem a szív diktatúrájára építették.

Egyetlen lényeges törvénye volt: a szeretet és az önfeláldozás. Egyetlen jogforrása: örülni mások örömeinek. Egyetlen kötelessége: adakozni és jót cselekedni.

Mint más országokban, ebben az országban is a szabad verseny elvére épült az érvényesülés lehetősége, a kereskedelem és az egyéni siker, csak a versengés célja volt éppen megfordított: nem arra irányult, hogy mennyit tudok szerezni, hanem arra, hogy mennyit tudok másnak juttatni.

Ebben a fordított irányban aztán éppen olyan kétségbeesett tülekedés, becsvágy, sőt stréberség vezette az embereket, mint egyebütt, ahol ők egymást a népek a magántulajdonért.

A magánfelek magas kamatot fizettek a bankoknak, amiért volt oly szíves pénzüikkel vállalkozni – viszont a bankok minden nyereségüket szétosztották a hivatalnokok és azok családtagjai közt, hogy utóbbiak ajándékokat vehessenek ismerőseiknek és ismeretleneknek is.

Mert éppen ami az ismeretleneket illeti, közbiztonság dolgában elég rosszak voltak a viszonyok ebben az országban.

Bármily szigorúan büntették például a zsebberakást, nem lehetett eléggé vigyázni a villamoson vagy az utcán, mihelyt egy kis tolongás támadt, a tisztességes ember azon vette észre magát, hogy pénztárcát, zseborát vagy más értéktárgyat csempészett a zsebébe valami ismeretlen tettes, aki sürgősen meglepett.

Pályaudvarokon mindenütt ott függött az „Óvakodjunk a zsebberakóktól” feliratú tábla – a tetten ért „titkos ajándékozót” lefűlte a rendőrség, és szigorúan elítélte, nemcsak a becsempészett tárgyat juttatva vissza hozzá, de magas összegű pénz elfogadására is kényszerítve – az elrettenítő példának mégse volt meg a kellő hatása. Napirenden voltak a kasszatömések is – a leggondosabban elzárt pénztárt is kifűrtak a ravasz betörők, hogy telerakják pénzzel és értékpapírokkal, sokszor revolverrel kényszerítették a meglepett pénztárost, hogy nyissa ki páncélszekrényét, és rakja be a merénylő egész vagyonát.

Idegen ország lakója gyakran tanúja lehetett az utcán ilyen jeleneteknek: didergő koldus könyörög a sarkon, hogy fogadják el tőle a kinyújtott kezében remegő fillért. De ilyesmi csak percekig tartott, mert rögtön akadt egy bundás férfi, aki meglátván a koldust, gyorsan levetette bundáját, vállára dobta a didergőnek, és gyorsan elszaladt, hogy vissza ne kapja – rendesen persze csak a következő sarkig ért el, mert ott egy másik úr, látván, hogy nincs kabátja, nekiesett, és erőszakkal húzta rá a magáét.

A dolgok, a hét közepe felé, kezdtek elfajulni.

Senki se lehetett nyugodt, miután egész napját azzal töltötte, hogy minden értékét és tulajdonát keservesen szétosztogassa, hogy aztán este holtfáradtan hazaérve, üresnek vélt lakását teletömve ne találja odahordott és becsempészett ajándékokkal. A költő is alaposan megbukott a „fenyőfáról és pálmáról” írt, érzékeny dalával – a fenyőfa ugyanis nem didergett ebben az országban, „havas csúcsokon” pálmáról álmodozva; behozták a városba, teleaggatták cukorral és édességgel, kivilágították, és meleg szobában ernyed el, bőségbe fulladva, miközben a pálmát a hóba dobták ki, mert senki nem akarta elfogadni, más elől szedve a dicsőséget.

Az ország válságát s szomorú bukását mégis az okozta, hogy az adakozók elvesztették a mértéket.

Az önzetlenség és jóság becsvágya, mint az érvényesülés egyetlen módja, rafinálttá tette az embereket. Folyton azon törvén a fejüket, milyen meglepetéssel lehet a legnagyobb örömet okozni, arra a hamis következtetésre jutottak, hogy aminek én legjobban örülnék, annak örülne legjobban felebarátom is, más szóval: amit kívánsz magadnak, te is tedd embertársadnak.

Ebből lett a kalamajka.

Az emberek olyan tárgyakat kaptak, amire semmi szükségük nem volt. A felnőtteket babával és hintalóval árasztották el a gyerekek, a gyerekek viszont nem győzték továbbajándékozni a felnőttektől kapott könyveket, pénzt, nőt, politikai hatalmat.

Egy idő múlva mindenki szűk cipőben vagy bő nadrágban járt, másokra szabott ruhát lehetett csak hordani, legnagyobb illetlenségnek számított önző módon a tulajdon testemre szabott ruhában járni.

Az öngyilkosjelöltek, akiknek legszebb álma a gyors halál, mérget, revolvért, madzagot küldözgettek ismerőseiknek.

És elkövetkezett huszonnegyedik, a kritikus nap, az önzetlen szeretet diadalünnepe.

Mely alkalomból egymásra néztek az emberek, és kiderült, hogy mindenki visszakapta, ami eredetileg az övé volt.

Viszont a termelés megszűnt, és az ország kénytelen volt felszámolni és csődbe menni.

De minden évben feltámad, hirdetni a Reménytelen és Tehetetlen Jóság örök uralmát, amit Szépségnek keresztelt el a költő.

(Megjelent Az Est című újságban, 1933. december 29-én.)